

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਟਵੰਟੀ-20 ਲੀਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

30 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 13 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸਰਵਿਸ)

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਈ ਪੀ ਐੱਲ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਟਵੰਟੀ-20 ਲੀਗ ਮਿਲਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ‘ਸ਼ਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਟਵੰਟੀ-20 ਲੀਗ’ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੇ ਫ੍ਰਾਂਚਾਇਜ਼ੀ ਟੀਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਭਮਨ ਗਿੱਲ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਭਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ, ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਨੂਰ ਬਰਾੜ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟਾਰ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਖੇਡਣਗੇ। ਇਹ ਲੀਗ 30 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 13 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਪੀ ਸੀ ਏ) ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਖੇਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। 9 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 450 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਡਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਭਰਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੌਕਾ ਤੇ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਖੇਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਚੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਲੀਗ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਈ ਪੀ ਐੱਲ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਲੀਗ ਵਿੱਚ ਛੇ ਫ੍ਰਾਂਚਾਇਜ਼ੀ ਟੀਮਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਸ਼ੁਭਮਨ ਗਿੱਲ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸਕਾ ਡਾਲਕਨਜ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨਗੇ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਾਇਨਜ਼ ਲਈ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸੁਰਮਾਜ਼ ਲਈ, ਪ੍ਰਭਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਵਾਰੀਅਰਜ਼ ਲਈ, ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁਹਾਲੀ ਕਿੰਗਜ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਗੁਰਨੂਰ ਬਰਾੜ ਬਠਿੰਡਾ ਰਾਇਲਜ਼ ਲਈ ਖੇਡਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੱਸਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਖਿਡਾਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਉਣਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੀ ਗੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ 21 ਖਿਡਾਰੀ ਆਈ ਪੀ ਐੱਲ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲੀਗ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਲੀਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ। 19 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨਮੋਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨੋਜ ਮਾਰਕੰਡੇ, ਨਮਨ ਧੀਰ, ਵਿਹਾਨ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਇਮਾਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ ਭਗਤ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਿਡਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਲੀਗ ਰਾਉਂਡ-ਰੋਬਿਨ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੇਡੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਟੀਮ ਅੱਠ ਲੀਗ ਮੈਚ ਖੇਡੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ‘ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ’ ਤਹਿਤ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਰ ਸਾਲ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 3,100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ‘ਹਾਰੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫ਼ੀ’ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਰਜੀਤ ਮਹਿਤਾ, ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਹੋਮਰ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਪਕ ਬਾਲੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਵਜੋਂ ਲੀਗ ਦੇ ਲੋਗੋ ਵਾਲੀ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਬੱਲਾ ਅਤੇ ਗੇਂਦ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

866 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ

ਮੋਹਾਲੀ : ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ 866 ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਲਾਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 69,094 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਲ ਯੋਗਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਘਟਦਾ ਰੁਝਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਾਰਤ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ 882 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਨੀਟ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ-ਕਮ-ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ) ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਭੀ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 866 ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਭਰਤੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 636 ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 614 ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 03 ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ, 13 ਮਲਟੀਪਰਾਪਜ਼ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ (ਪੁਰਸ਼), 2 ਵਾਰਡ ਐਟੈਂਡੈਂਟ, 1 ਦਰਜ਼-ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ 3 ਸਵੀਟੀਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਗਰਫੈਂਡ ਵਿੱਚ 101 ਜੂਨੀਅਰ ਆਡੀਟਰ ਵਜੋਂ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ 'ਚ 57 ਉਮੀਦਵਾਰ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਰਤੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ 51, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ 11 ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ 10 ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਰਦਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ, ਅਸੀਂ 2022 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਗੇੜ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਦਿੱਸ਼ਾ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਫਰਨੀਚਰ, ਆਈ ਟੀ ਆਧਾਰਤ ਅਧਿਆਪਨ ਮਿਡੀਊਮ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਂਸ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੈਂਪਸ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਐਨ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਅੱਜ

ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ (ਸੁਖਜੀਤ ਕੁਮਾਰ)-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ 9 ਅਗਸਤ (ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਕੌਲ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਰੀਦਪੁਰ-ਨੌਗੜਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਧਿਐਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਲੰਧਰ, ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਦੀਪ ਚੌਹਾਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਮਦਨ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਕੁਰਮਾਰ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਅਨਨੀਦਾ ਹਨੀ ਮੀਡੀਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨੌਗੜਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ।

ਕਾਰ-ਕੈਂਟਰ ਟੌਕਰ 'ਚ 3 ਦੀ ਮੌਤ

ਜਲੰਧਰ (ਬੈਲੀ ਐਲਬਰਟ)-ਸਥਾਨਕ ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੌਮੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਸਵਿਫਟ ਕਾਰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੜੇ ਕੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਵੱਜਣ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਦਸਾ ਏਨਾ ਭਿਆਨਕ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਸੜਕ 'ਤੇ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਾਣਾ ਮਕਸੂਦਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਕਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਟਰ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਸੜਕ ਦੇ ਕੱਚੇ ਖੜਾ ਕਰਕੇ ਕਿਧਰੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖਿੜੇ ਲੋਕੀਂ, ਦਿੱਲੀਉਂ ਚੱਜ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਆਈ ਬੇਲੀ।
ਮਿਲ ਕੇ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਮੁੜੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ, ਸਮਝੋਤੇ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਬੇਲੀ।
ਅਸਰ ਖਬਰ ਇਸ ਗਰਮ ਦਾ ਸਾਂਭਣੇ ਨੂੰ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗਈ ਪੂਰੀ ਸਦਵਾਈ ਬੇਲੀ।
ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਗਈ ਆ ਬਾਤ ਛੇੜੀ, ਪ੍ਰਵਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਬੇਲੀ।
ਦਿੱਤਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਰੁੱਸਿਆਂ ਨੂੰ, ਸਕਦੇ ਸਮਝ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਲਉ ਸਾਂਭ ਬੇਲੀ।
ਜਿਹੜੇ ਮੁੜਨਗੇ ਵਕਤ ਟਪਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ, ਕਰਾਂਤੇ ਜਾਣਗੇ ਲਿਸਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭ ਬੇਲੀ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਸੁਖਬੀਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਦੇ-ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਚਿੰਦਰਵਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੌਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹਰਜਿਸ਼ਟ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੋਟ ਹੈ, ਪਰ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵੋਟ ਮਾਇਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਕਿਹਾ, ‘ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ’ ਤੇ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟੋਦਰੇ ਤੋਂ

ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ’ਚ ਮਹਿਲਾ ਹਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੁੱਕੀ ਆਵਾਜ਼

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜੰਗੀਰ ਕੌਰ/ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ)-ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਦੀਪ ਕੰਬੋਜ ਗੋਲਡੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਹਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ।ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਦੀਪ ਕੰਬੋਜ ਗੋਲਡੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਹਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਤਬਦੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਗੋਲਡੀ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਮਹਿਲਾ ਹਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੋਚ ਹੈ।ਇਸ ਮਹਿਲਾ ਹਾਰਟ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿੱਚ 46 ਬੈਠ ਕੁਮ ਬਣਨਗੇ, ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਉਪਹਾਰਾ ਹੈ। ਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਹ ਮਹਿਲਾ ਹਾਰਟ ਬਣਾਇਆ ਵੀ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਧਾਇਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਗੋਲਡੀ ਕੰਬੋਜ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਇਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਉਪਹਾਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਕੀਤੀ।ਵਿਧਾਇਕ ਗੋਲਡੀ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੋਧਵਾਂ ਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਸਹਿਰ ਵਿਖੇ ਬਣੇਗਾ।

ਕਰਾਟੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ’ਚ ਐੱਸ ਆਰ ਐੱਸ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਦੇ ਜਿੱਤਿਆ ਸੋਨ ਤਮਗਾ

ਸਮਾਣਾ (ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ)-ਐੱਸ ਆਰ ਐੱਸ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਦੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੰਤਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੈਂਪੀਅਨ-17 ਜ਼ੋਨਲ ਕਰਾਟੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ’ਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਕੀਤਾ।ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੰਤਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਉਸਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਹਨਤ, ਸਮਰਪਣ ਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਜਜ਼ਬਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਪਲਬਧੀ ਐੱਸ ਆਰ ਐੱਸ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਦੇ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਣਮੱਤੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ’ਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੀਏ ਅਮਿਤ ਸਿੰਗਲਾ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀਏ ਲਲਿਤ ਸਿੰਗਲਾ, ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸਮਿਧਾ ਸਿੰਗਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਚੰਦਨਦੀਪ ਨੇ ਅਨੰਤਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਉੱਜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸ਼ੁੱਭ-ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਜ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ।

ਘੜਾਮ ਦੇ ਕਈ ਪਰਵਾਰ ‘ਆਪ’ ’ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਦੇਵੀਗੜ੍ਹ/ਭੁਨਰਹੋੜੀ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ)-ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਇੰਚਾਰਜ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਰਭਾਣਾ ਨੇ ਪਿੰਡ ਘੜਾਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭੋਰਾ ਸ਼ਾਹ ਵਾਸਲ ਪੀਰ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ’ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਸੁਣੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਾ ਧੰਜੂ ਸਰਪੰਚ, ਗੁਰਮੋਲ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਹਰਪਿੰਦਰ ਚੀਮਾ ‘ਆਪ’ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਚੀਮਾ ਨੀਲੀਅਰ ਆਗੂ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਪੰਚ-ਪੰਚ, ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਘੜਾਮ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ’ਚ ਹੋ ਰਹੇ ਰਿਕਾਰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀਗੜ੍ਹ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਦਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਦਿਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।ਘੜਾਮ ਇੰਚਾਰਜ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਰਭਾਣਾ ਨੇ ‘ਆਪ’ ਪਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਰਧਾੰਜ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ।ਸਮਾਜਕ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ, ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ, ਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ, ਰਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰੀਬ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ‘ਆਪ’ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਫ਼ਾਰਮ ਭੇੇ

ਬੋਹਾ (ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ)-ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਬਲਾਕ ਬੋਹਾ ਨੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧੰਨਾ ਮੱਲ ਗੋਇਲ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਬਲਾਕ ਦਾ ਡਾਟਾ, ਫੋਟੋਆਂ ਤੇ ਫ਼ਾਰਮ ਐਸ ਐਮ ਐਚ ਓ ਬੁਖਲਾਡਾ ਕੋਲ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਭਾਵਾ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ।ਬਲਾਕ ਬੋਹਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅੰਗੇ ਕੁਮਾਰ ਗਮੀਵਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾਕਟਰ ਕਮਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਐਸ ਐਮ ਓ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ 62 ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਡਾਟੇ ਵਾਕਮ ਦੀਆਂ ਤੇ ਵਾਈਲੀ ਆਰਕਾਡੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਕਟਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਭੀਮਡਾ ਤੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲਪੁਰਾ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਵਾਲਾ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਸ਼ਾਹਪੁਰੀਆ ਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿਉਂਦ ਕਲਾ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭੂਮੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ ’ਚ ਚਾਂਦੀ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਿਆ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਹੋਈ ਚੋਣ

ਵਿਰੋੜਪੁਰ (ਅੰਗੇ ਕੁਮਾਰ)-ਡੀ ਸੀ ਮਾਡਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ 11ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਭੂਮੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੀਬੀਐੱਸਸੀ ਕਲਸਟਰ-18 ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਔਡਰ-17 ਲੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਕੂਲ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਯਾਚਨਾ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭੂਮੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਬੇਤੁਰੀਨ ਖੇਡ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਈਨਲ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਸੀਬੀਐੱਸਸੀ ਨੈਨਸ਼ਨਲ ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲਈ ਵੀ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਸੀਬੀਐੱਸਸੀ ਕਲਸਟਰ-18 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰੇਗੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਭੂਮੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ’ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੂਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਭੂਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਜਿਤਵਾ ਤੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਏਗੀ। ਡਿਪਟੀ ਮੁਖੀਲਾਲ ਮਨੀਸ਼ ਥਾਗਰ, ਹੈੱਡ ਮਿਸਟਰੋਂਸ ਰਿਤਕਾ ਸੇਨੀ, ਡੀਜੀਐੱਮ ਆਪ੍ਰਸਨ ਅਨੂ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਭੂਮੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ’ਤੇ ਸ਼ੁੱਭ-ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ।

ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ’ਚ ਗਰੀਸ਼ਾ ਮੁੰਜਾਲ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ’ਤੇ

ਲਹਿਰਾਗਾਹਾ (ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ)-ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਸਵ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤਰਕ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀਬਾ ਸਕੂਲ ’ਚ ਅੰਤਰ ਰਾਉਸ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ‘ਟੇਲੇਂਟ ਨਾਲੋਂ ਸ਼ਖ਼ਤ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ’ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਅੱਠ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਔਦਾਸ, ਸ਼ਖ਼ਦਾਂ ਤੇ ਤਰਕ ਦੀ ਚੋਣ, ਭਾਵ-ਭਾਵ, ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਗਤ ਪ੍ਰਧਨ ਸਿੰਘ ਰਾਉਸ ਦੀ ਗਰੀਸ਼ਾ ਮੁੰਜਾਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਭਗਤ ਪ੍ਰਧਨ ਸਿੰਘ ਰਾਉਸ ਦੀ ਅਗਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦੂਜਾ ਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਹ ਰਾਉਸ ਦੀ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੀ ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਰਵਿੰਦਰਕਾਸ਼ ਟੌਗਰ ਰਾਉਸ ਦੀ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਾਣੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਰਾਉਸ ਦੀ ਏਕਮਪੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਹਿਜਪੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਪੰਜਵੀਂ ਤੇ ਛੇਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਹ ਰਾਉਸ ਦੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਰਾਣੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਰਾਉਸ ਦੀ ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੂਜਾ ਤੇ ਰਾਣੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਰਾਉਸ ਦੀ ਨਿਮਰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।ਭਗਤ ਪ੍ਰਧਨ ਸਿੰਘ ਰਾਉਸ ਦੇ ਰੋਹਨੀਪਤ ਸਿੰਘ, ਏਕਮਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੀ ਰਾਵੀ, ਰਵਿੰਦਰਕਾਸ਼ ਟੌਗਰ ਰਾਉਸ ਦੀ ਅਨੁਹੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਅਰਪਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਰਣਦੀਪ ਸੰਗਤਪੁਰਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲਜੀਤ ਢੀਡਸਾ ਨੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਕੀਤੀ।ਮਨੋਜ ਥਾਮਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ ਡਿਬੇਟ ਦਾ ਮੱਚ ਸ਼ਾਹਜ਼ਲ ਪੰਕੀ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਟਾਕਾਈਓ ਭੇਟ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਲੋਂਵੀ ਭੈਵਿੰਡ ਨੇ ਅਭਿਆਸ (ਮਿਸਟਰ) ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਤੇ ਭਾਗਦੀਪ ਦੀ ਸੰਗਤਪੁਰਾ ਨੇ ਸਵ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤਰਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

10 ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ ਤੇ 30 ਤੋਲੇ

ਚਾਂਦੀ ਹੋਈ ਚੋਰੀ, ਇੱਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ)-ਭਾਣਾ ਵੇਰਕੇ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਕੱਟੀਆਂਵਾਲਾ ਉਰੁਡ ਚੱਕ ਅਗਨੀਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਘਰ ਤੋਂ 30 ਤੋਲੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ 10 ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਚੱਕ ਅਗਨੀਵਾਲਾ ਉਰੁਡ ਕੱਟੀਆਂਵਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਨ ਦਰਜ ਕਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਵਰਕਸ਼ਾ ’ਤੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦੀ ਸੀਬ੍ਰੱਡ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 10 ਤੋਲੇ ਸੋਨੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਅਡਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਚੱਕ ਅਗਨੀਵਾਲਾ ਉਰੁਡ ਕੱਟੀਆਂਵਾਲਾ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ।ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਘਰ ਅੰਦਰ ਪਈ 30 ਤੋਲੇ ਚਾਂਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ’ਤੇ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿਚੋਂ 10 ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ ਤੇ 30 ਤੋਲੇ ਚਾਂਦੀ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਉਸਦਾ ਕਰੀਬ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਚ.ਸੀ. ਕਾਰਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਦੱਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ’ਤੇ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਥਾਣਾ ਵੇਰਕੇ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 125 ਮਿਤੀ 6 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 331(3) ਅਤੇ 305 ਐ.ਐਨ.ਐਸ.ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰੈੱਡ ਕਾਰਪੇਟ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਹਰਿਆਲੀ ਤੀਜ ਸਮਾਗਮ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਸਿਰ ਸਜਿਆ ਮਿਸਿਜ਼ ਤੀਜ ਦਾ ਤਾਜ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਮਿਸਿਜ਼ ਪੰਜਾਬਣ ਦਾ ਖਿਤਾਬ

ਮੰਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹ

ਡਾ. ਅਜੇ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਸੀਵਰੇਜ ਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਟੈਂਡ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਲਕੇ ਹਰ ਸੋਨ ਨਗਰ, ਕੋਚੀਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਅਜੇ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸੀਵਰੇਜ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਟੈਂਡ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ। ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਕਿਸ਼ਨਕੋਟ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਵਰੇਜ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੱਕੇ 'ਤੇ ਗਏ ਇਸ, ਪਰ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਅਜੇ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕੋਚੀਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਰੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮਲਟੀ-ਸਟੋਰੀ ਆਟੋਮੋਟਿਵ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਜੇ ਵੀ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਕਟੜਾ ਬਗੀਚਾ, ਰਾਮਬਾਗ, ਕਟੜਾ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਵੀ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਮਾਜਿਕ ਮਹਾਂ-ਗਠਜੋੜ ਆਵੇਗਾ ਹੋਂਦ 'ਚ : ਸੁਖਜੀਤ ਨਾਥ

ਬਿਆਸ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੱਖੜਾ) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੰਦੂ ਯੁਵਾ ਵਾਹਿਨੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਸੁਖਜੀਤ ਨਾਥ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਵਿਚਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੱਥ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਧਾਰਤ ਮਹਾਂ-ਗਠਜੋੜ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਬਾਬਾ ਸੁਖਜੀਤ ਨਾਥ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਝਾ, ਮਾਲਵਾ ਅਤੇ ਦੁਆਬੇ 'ਚ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਇਜ਼ਾ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਸ਼ਲੀਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅੰਦਰਬਾਹਰੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਗੂ ਗਿਆਨ ਨਾਥ ਆਸ਼ਰਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਆਏ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਜਲੰਧਰ ਸਥਿਤ ਭੰਡਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਝੇ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਮੀਕਰਨ ਬਦਲਣ ਦਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੁਮਲਿਮ, ਈਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਮੁਦਾਇਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਮਜਬੂਤ ਗਠਜੋੜ ਹੋਂਦ 'ਚ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਐੱਸ. ਏ. ਐੱਸ. ਨਗਰ ਦੇ ਇਲਾਜ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਕੋਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ 12 ਸਤੰਬਰ, 2026 ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 138 ਐੱਨ. ਆਈ. ਐੱਕਟ, ਬੈਂਕ ਰਿਕਵੇਰੀ ਕੇਸ, ਲੇਬਰ ਕੇਸ, ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ/ਕਮੇਟੀ ਘਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ, ਸੀਵਰੇਜ, ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ, ਰਾਹੀਸ਼ ਟੈਕਸ, ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੇਸ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਅਧਾਰਪਿਕ ਮਾਮਲੇ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜੇ, ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕੇਸਾਂ ਵਿਖੇਊਨਲ (ਐੱਮ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ.) ਕੇਸ ਅਤੇ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੇਸਾਂ ਆਦਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਲੀਮਪੁਰ ਅਫਗਾਨਾਂ ਤੇ ਖੋਬਰ 'ਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦਿਖਾਈ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, (ਜਨਕ ਮਹਾਸਨ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 650ਵੇਂ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਵੁਮੰਨੀ ਮਹਿਮ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਡੀ. ਡੀ. ਸਕੂਲੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ 30 ਮਿਟ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਲੀਮਪੁਰ ਅਫਗਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੋਬਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਵਰਸ਼ੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਿਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਜ਼ਹਬ ਨੇੜਿਥਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕੇ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੇਖਣ ਉਪਰੰਤ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਲਘਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਭੇਡਭਾਵ ਰਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿਰ੍ਹਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੀਆਂ।

ਸੇਂਟ ਸੇਵਰੇਨ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਚਰਿੰਡਾ ਦੇਵੀ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਤੀਠਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ

ਚਰਿੰਡਾ ਦੇਵੀ (ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸ਼ਿਵਰ)- ਸੇਂਟ ਸੇਵਰੇਨ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਚਰਿੰਡਾ ਦੇਵੀ ਵਿੱਚ ਤੀਠਾਂ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੇ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਪਾ ਕੇ ਗਿੱਧਾ ਪਾਇਆ, ਲੋਕ-ਗੀਤ ਗਾਏ ਅਤੇ ਭੁਲਿਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਅਧਿਆਪਕਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੇਨ ਲਾਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕਪੂਰ, ਐੱਮ. ਡੀ. ਕੋਮਲ ਕਪੂਰ, ਗਵਿਰੇਕਰ ਸਵੀ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਿਤਿਕਾ ਸੇਠੀ ਨੇ ਗਲੀਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੀਠਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਲੋਕ-ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਿਤਿਕਾ ਸੇਠੀ, ਕੋਮਲਾਭੀਨੇਰ ਪਾਠੁਲ ਸ਼ਿਵਰ, ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰਿਥਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਚੱਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਹੀਂ ਭਾਈ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੱਥੇ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਰਾਸ ਭਾਈ ਗੁਰਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੰਚੱਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਪਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਬਦਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਪਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਤਾ, ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ

ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਕੀਰਤਨਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕੀਤੇ, ਉਥੇ ਹੀ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵੇਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਦਾਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਭਰੀ ਨਗਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪਈ, ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸ਼ਲਲ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਅੰਭਾਅਸੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਾਬਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਭਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਜਵਾਲ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ, ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

‘ਕਾਰਪੋਰੇਟੋ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ’ ਅੰਦੋਲਨ ਤਹਿਤ ਡੀ ਸੀ ਦਫ਼ਤਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਭਲਕੇ : ਕਾਮਰੇਡ ਸਹਿਗਲ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)- ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟੋ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਤਹਿਤ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ

ਗਿਰਤਾਗੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਤਹਿਤ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐੱਮ) ਦਫ਼ਤਰ ਗਾਂਧੀ ਚੈਂਕ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿਖੇ ਕਾ. ਸ਼ਹਿਦ ਸਹਿਗਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਜਨਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਤੂ ਵੇਲੋਂ ਕਾ ਸ਼ਹਿਦ ਸਹਿਗਲ, ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਅਵਿਨਾਸ ਸੋਢੀ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਕੇਵਲ ਕਾਲੀਆ, ਹੁੱਲ ਹਿੰਦ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਅਜੀਵਿਕਾ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਸੌਂਪੀਆਂ ਈ-ਕਾਰਟ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ

ਪਠਾਨਕੋਟ, (ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)- ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਜੀਵਿਕਾ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਮੁਕਤ

5 ਈ-ਰਿਕਸੇ ਅੱਜ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 5 ਈ-ਰਿਕਸੇ ਸ਼ੇਅਰ ਨੂੰ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰੇਕ ਈ-ਰਿਕਸੇ ਦੀ ਲੱਖ ਵੱਡਾ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਈ-ਰਿਕਸਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵਰਗ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਈ-ਕਾਰਟ ਰਾਹੀਂ ਆਈ.ਐਸ.ਐਮ, ਘੱਟ, ਲੱਸੀ, ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਧਨ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਹਨ ਨੰਬਰ 43 ਤੋਂ ਕੈਲੰਡਰ ਬਲੀਵੇਰ ਕਰਕੇ, ਵਾਹਨ ਨੰਬਰ 45 ਤੋਂ ਕੈਲੰਡਰ ਹਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੈਨੇਜਰ ਚਾਂਦ ਕਾਗਰ, ਡੀ.ਐਸ.ਐਮ ਸੇਵਕ ਮਾਮਾਜਨ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਬੀ.ਪੀ.ਐੱਮ ਨਿਰੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਬੀ.ਪੀ.ਐੱਮ ਸ਼ਹਿਦਰ ਵਾਮਾ, ਬੀ.ਪੀ.ਐੱਮ ਗੀਤ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੀ ਅਦਾਰਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ

ਮੰਦਰ 'ਚੋਂ ਹਾਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਪੁਲਸ ਅੜਿੱਕੇ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, (ਜਨਕ ਮਹਾਸਨ)- ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਾਲਾ ਅੰਦਰ ਪ

ਐੱਮ ਏ ਐੱਮ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ

ਸਮਰਾਲਾ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਸਥਾਨਕ ਮੌਕਸ ਆਰਥਰ ਮੋਰਾਲਿਫ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਰਵਾਇਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੇਨੂੰ-ਮੁੰਨੇ ਬੱਚੇ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਮੋਹਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਲੱਣ-ਗੀਤਾਂ, ਗਿੱਧੇ, ਬੋਲੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਕੀਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਵਾਇਤੀ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ‘ਮਿਸ ਤੀਜਾਂ’ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਨਰਸਰੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਖੁਸ਼ਪੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਦੂਜੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਜਪਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।ਨਰਨ-ਵਧ ਵਜੋਂ ਲਵਾਪੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਗੀਤ ਕੌਰ ਉਦਾਲ, ਮਨਸੀਰਤ ਕੌਰ ਤੇ ਹਰਨਾਸ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਮਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੈਠੀਪਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਪਤੀ ਚੋਪੜਾ ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਚਰਨ ਸੌਦ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ 16.88 ਕਰੋੜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ

ਹੋਈ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਸਫ਼ਾਈ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ, ਸਟ੍ਰੀਟ ਲਾਈਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ।ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 72 ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਲਗਭਗ 16.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਰਿਹਾ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣ, ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਏਿਟਰਲਾਕਿੰਗ ਟਾਈਲਾਂ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਟੁੱਟੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।ਸਫ਼ਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੇਡ ਭਾਰਤ ਸ਼ਿਸ਼ਣ ਤਹਿਤ ਕੁਝਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਟੈਕਰਟ-ਟਰਾਲੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ।ਮੰਛਰਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਫੌਰਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਟਿੱਬੀ ਸਾਹਿਬ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਆਉਟਸੋਰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਟੈਰਿਕਟ ਚਾਲਕ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਪ੍ਰਟਰ, ਮਾਲੀ, ਬੋਲਦਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਟ੍ਰੀਟ ਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ 44.25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਮਿਲੀ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੇਲੋਰੇ ਗੱਡੀ ਖ਼ੀਦਣ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਬੇ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਤੇ ਨਵੇਂ ਖੰਬੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ।ਨਗਰ ਦੀ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਨੂੰ ਹੋਈ ਪਿਛਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ : ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਾਉਂਟੀ

ਦੇਹਾ/ਕਿੱਦਲਬਾਹਾ (ਜਸਵੰਤ ਗਿੱਲ ਛੱਤੌਆਣਾ)-ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਛੱਤੌਆਣਾ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਉਂਟੀ ਨੇ ਆਰ ਓ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਆਰ ਓ ਪਲਾਂਟ 2.33 ਲੱਖ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਸਕੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਆਰ੍ਧੂ, ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਿੰਦਾ, ਮਾਸਟਰ ਜਗਜੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸੰਧੂ, ਹੋਪੀ ਮੈਂਬਰ, ਮਾਸਟਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੂਬੇ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਰਿਹੈ : ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ (ਰਾਜ ਖੁਰਮੀ)-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਚਰਚੇ ਭਰਾ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੀਵਨ ਗਰਗ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਸੌਂਤਾ ਸੋਪੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸੂਬਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਦੱਬਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸ ਲਾਇਆ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ, ਵਪਾਰੀ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਵਰਗ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਗਰੂਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਨਾਖ਼ਬ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਬਲ ਇੰਜਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ।ਕਾਂਗਰਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲਸ਼ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਗਗਨ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ

ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਰੇਲ ਪਟੜੀ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਫੁੱਟ ਓਵਰ ਬ੍ਰਿਜ (ਪੈਦਲ ਪੁਲ), ਸਥ-ਵੇਜ਼ ਅੱਧ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਸਤੇ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੇਲਵੇ ਵਾਹਕ ਬੰਦ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਕਰੋ ਤੇ ਫਾਟਕ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੱਕ ਸਥਰ ਨਾਲ ਇਤਜਾਜ਼ ਕਰੋ। ਫਾਟਕ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਈਅਰਫੋਨ ਲਗਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੌਕੇ ਨ ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵੀ ਜਾਨਨੇਵਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫਾਟਕਾਂ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਖਾਸ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੰਸ਼ੋਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਆਉਸਮੇਂਟ, ਸੁਰਤਰ ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਮੰਡਲ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ, ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਨ-ਬਿਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਹਿਲ ਹੈ।

ਖਾਦ ਸੰਬੰਧੀ ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ ਸੋਚਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੇਦੀ)-ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਰਜ਼ ਸੌਚਰ ਨੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀ ਡੀਏਪੀ ਤੇ ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਅਰਜ਼ ਸੌਚਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀ ਖਾਦ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਲਮੀ, ਗਲਤ ਵਜੂਲੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਯਾਸਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਨਾਖ਼ੋਧ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸਮੂਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਡੀਏਪੀ ਜਾਂ ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੜਬੜ, ਟੋਰਿੰਗ, ਗਲਤ ਵਜੂਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ, ਡੀਲਰ ਦਾ ਨਾਮ ਤੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ।

ਬੀ ਕੇ ਯੂ (ਕਾਦੀਆਂ) ਤਹਿਸੀਲ ’ਚ 11 ਤੋਂ ਲਾਵੇਗੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖਿਲਾਫ ਪਰਨਾ

ਸਮਰਾਲਾ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਕਾਦੀਆਂ) ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਿਖਰਾਂ ’ਤੇ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਛੱਡ ਕੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫਤਰ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਜਾਲ੍ਹੀ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕੱਲ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਵੀ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ, ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ’ਚ ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ’ਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ)- ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਜਾਂਚਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਸ.ਆਈ. ਸ਼ਮੀਨ ਕੁੱਬੇਜ਼ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਜੰਮੂ ਬਸਤੀ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵੱਲੋਂ ਵਾਸੀ ਕੋਲ ਬਿਆਨ ਕਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਜਾਸਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬੁੰਦੀ ਪੁਤਰ ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਆਰਿਆ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਵਾਰਡ ਨੰ.4 ਨੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (23) ਨੂੰ ਜਾਨ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਰੇਲਵੇ ਛਲਾਈ ਓਵਰ ਦੇ ਬੱਲੇ ਟੈਂਕ ਦੇ ਸੇਮਨਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ’ਤੇ ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਮੁਦੱਈ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਹਰ ’ਤੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਜਨ ਉਰਫ ਬੁੰਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 139 ਮਿਤੀ 6

ਭਲਕ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ

ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਸੰਗਰੂਰ (ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਿੰਘ)

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੁਤੰਤਰ ਭਵਨ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਏਟਕ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਗੁਰਗਾਂ) ਦੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਗੱਗਡਪੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ।ਇਸ ਮੌਕੇ 10 ਅਗਸਤ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਮਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਥਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨਾਵਾਲ, ਬੀ ਕੇ ਯੂ (ਧਨੌਰ ਭਕੌਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੀਟੂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਪਾਲ ਪੁੰਨਾਵਾਲ, ਜਮਗੁਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਮਮ ਸਿੰਘ ਸੰਤੋਖਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ

ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਲੇ ਸੁਣਾ ਕੇ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਇਆ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਰੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਕ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ

ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੱਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇਕੱਠੇ ਸਫ਼ਰਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰਨਗੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਗਣਬਾਜ਼ੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਿੰਡ ਫੇ ਮੀਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਸੁਨਾਮ, ਮਨਰੋਗ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀਆਂ, ਡੱਠਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਖਣ ਜਧਪਾਲ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਸਵੀਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 10 ਅਗਸਤ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ।ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਵੱਡਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਟੂ ਆਗੂ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੁੰਗਾਂ, ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਰੋਗ ਆਗੂ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲੀ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਅਮਰੀਕ ਸਰਪੰਚ ਤੁੰਗਾਂ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਆਗੂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਛਾਜਲੀ, ਏਟਕ ਆਗੂ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ, ਘਪਵੀਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾੜੇ ਬੀ ਕੇ ਯੂ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਕਾਤਰਾਂ

25 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਸਮੇਤ 2 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ
ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ੋਕੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ)-ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਸ ਨੇ 25 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਸਮੇਤ 2 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਕੋਟਲਾ ਬੇਟ ਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਹੇਠੋਂ ਬੇਟ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਥਾਣਾ ਘੁਮੀ ਚਰਚਸ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਪੁੱਤਰਮ ਨਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਗਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਦੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨੇੜੇ ਅਢਿਆਣਾ ਰੋਡ ਤੋਂ 2 ਨੌਜਵਾਨ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜਨ ਲੱਗੇ। ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰੱਕਿਆ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ 25 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਈਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਾਹਨ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਚਲਾਨ ਬਠਿੰਡਾ (ਪਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਬਠਿੰਡਾ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸੇ ਤਰਿਤ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੀਲੀਆਂ ਤੇ ਚਿੱਟੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਾਹਨ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਚਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਰਕ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਆਮ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਬਠਿੰਡਾ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਕੇਵਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਤੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢਾਂ ਵਾਹਨ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ।ਏਐੱਸਆਈ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਬਠਿੰਡਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲਗਾਏ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਟਾਰ

ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਤੇ ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਹਿਅਾਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਟਾਰ ਲਗਾਏ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ।ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਹੋ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸ਼ੁੱਭ-ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਹੇਰ ਵੀ ਠਨਦੇਹੀ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਲਈ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਫਾਈ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ : ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ

ਸਮਰਲਾ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਨੌਜਵਾਨ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਅਰੰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ, ਸਫਾਈ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮਿਦਨੀ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗਾਇਨੀਕੋਲੋਜਿਸਟ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਡਾ. ਨੀਅਮ ਸੋਢੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲਕੜੀਆਂ) ਗੇਸਲਾਂ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅਰੰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਫਾਈ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਜਿਕ ਚਿਜ਼ਕ ਦੇ ਭਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੇਕਸੋ ਐਂਟ ਤਹਿਤ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ।ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗੁਰਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ (ਪੀਸੀਐੱਸ) ਐੱਸਡੀਐੱਸ ਸਮਰਲਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਰਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੇ ਇੰਟਰਐਕਟਿਵ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਮਾਹਵਾਰੀ ਸਿਹਤ

ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੱਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇਕੱਠੇ ਸਫ਼ਰਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰਨਗੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਗਣਬਾਜ਼ੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਿੰਡ ਫੇ ਮੀਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਸੁਨਾਮ, ਮਨਰੋਗ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀਆਂ, ਡੱਠਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਖਣ ਜਧਪਾਲ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਸਵੀਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 10 ਅਗਸਤ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ।ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਵੱਡਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਟੂ ਆਗੂ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੁੰਗਾਂ, ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਰੋਗ ਆਗੂ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲੀ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਅਮਰੀਕ ਸਰਪੰਚ ਤੁੰਗਾਂ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਆਗੂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਛਾਜਲੀ, ਏਟਕ ਆਗੂ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ, ਘਪਵੀਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾੜੇ ਬੀ ਕੇ ਯੂ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਬਰੰਡੇਵੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮਨਾਲ 'ਚ ਖ਼ੂਨ ਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੌਹਗੜ੍ਹ)-ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਦੁਆਰਾਇਣ ਦੀ ਮਹਾਨ ਵਿਰਾਸਤ, ਬਲੀਦਾਨ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਬਰੰਡੇਵੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮਨਾਲ ਵੱਲੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ ਤੇ ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖ਼ੂਨ ਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਰਤ ਕੀਤੀ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਸਿੰਘਵਾਨੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਰਨਾਲਾ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ, ਚਰਨਜੀਤ ਚੀਗਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਰਨਾਲਾ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਅਰੰਤਾ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਰਨਾਲਾ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ, ਵਿਕਾਸ ਬਾਂਸਲ ਸਕੱਤਰ ਬਰਨਾਲਾ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ, ਉਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ, ਸੰਜੇ ਤਾਇਲ, ਅਸ਼ੋਕ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੋਨੀਵ ਕੁਮਾਰ ਸੋਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਨ।ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਸਹਾਇਕ

ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਂਦਿਆਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਪਿਛੋਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਰਤ ਕਰਕੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਈ।ਇਸ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਚਾਰਜ ਮੈਡਮ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਮੈਡਮ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਮੈਡਮ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਟਾਫ਼ ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮਨੋਲ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਆਰਿਫ਼ ਹਸਨ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੈੱਲ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਅਨੁਸਾਸ਼ਨ ਸੈੱਲ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਚ ਕੈਂਪ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਚੱਜੇ ਤੇ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੱਪੇਰੇ ਚਾਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਵਰੀਤ ਕੌਰ ਚੀਮਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੁਖੰਦ ਆਰਿਫ਼ ਸੈਫ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਮਾਪਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਸਹਾਇਕ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜਯੰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਮੋਗਾ 'ਚ ਭਲਕੇ ਨਿਕਲੇਗੀ ਕਲਾਸ਼ ਯਾਤਰਾ

ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸੰਦੇਸ਼ : ਡਾ. ਹਰਜੋਤ ਕਮਲ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 650ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਰਸਤਾ ਕਲਾਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਸ਼ਰਤੀ ਸਜਣਾ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਰਸਤਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਨ-ਜਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਹਰਜੋਤ ਕਮਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੱਭਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸ਼ੁਭ ਆਰੰਭ ਮੇਨ ਚੈਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤੋਂ ਕੀਤਾ

ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਤੇ ਐੱਸ ਕੇ ਐੱਮ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ‘ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ’ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਭਲਕੇ ਮਨਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਐੱਮ ਐੱਸ ਭਾਟੀਆ)-‘ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ’ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ 10 ਅਗਸਤ 2026 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿ

ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਮਾਨਵ ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਦਿਵਸ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, (ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ)- ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਧਵਾਂ ਸਪੀਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਈ ਘਨੁਈਆ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਨੇਵਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਘਨੁਈਆ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਘਨੁਈਆ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਰਸਾਭੀਵਾਦਤਾ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਘਨੁਈਆ ਜੀ ਮਾਨਵ ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਦਿਵਸ ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਧਵਾਂ, ਸਪੀਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ

ਸੀਚੇਵਾਲ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਮੰਗਿਆ ਹਿਸਾਬ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸਿੱਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁੱਛ ਗੱਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਨਾਮ ਮੰਤਰੀ ਪੰਕਜ ਚੌਧਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 3,20,481 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਸਾਈਟ 454 ਕੀਤੇ, ਜਦਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 1,18,984 ਕਰੋੜ ਰਿਹਾ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟੀ-ਆਫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ।ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟੀ-ਆਫ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।ਇਹ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਲੋਧਾ-ਜੋਖਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ

ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਦਾ ਨਾਵਲ ‘ਚਲਦੂਤ’ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਮਾਹਿਰਪੁਰ (ਸ਼ਬਰੀ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਚਲਦੇ ਪੇਸ਼ਟ ਗਰੈਜੂਏਟ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਕਾਰ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਦੇ ਨਾਵਲ ਜਲਦੂਤ ਦੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਡਾ. ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ, ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਗਾ ਸਾਹਿਤ ਗੋਸ਼ਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਰੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਲ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਮਾਰਕਰਦਾ ਦਿੱਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ ਜੀ ਬੀ ਸ਼ੰਘ ਨੇ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਰ ਕੱਢੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਲਦੂਤ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਿਕੀਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।ਲੇਖਕ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਰਹਿਤਲ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪੁਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ।ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਲ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਿਲ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਡਾ ਪੁਰਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਯੁਵਾ-ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ) ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਿਸ਼ਨ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਯੁਵਾ-ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ

ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਜਸਮੀਨ ਕੌਰ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਯੁਵਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਅਤੇ ਦੀਪ ਪੂਜਵਾਨ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਮੀਨ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ

ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਏਕਤਾ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

ਬੰਗਾ (ਅਵਤਾਰ ਕਲੇਰ)- ਪੰਜਾਬ ਔਡ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਨਰਲਸਟ ਯੂਨੀਅਨ ਸਥ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੰਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਧਰਮਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਮੇਦਰਾ ਚਾਨਾ ਨੈਣਾ ਦੇਵੀ ਵਿਖੇ ਬੁਟੇ

ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸੋਗਠਿਤ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰੁਚਤਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਧਰਮਵੀਰ ਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧ ਹੋ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਰਹਿਮਤ-ਭਰਿਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਹਿਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ

ਜਲੰਧਰ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਵਰਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਟਿੰਟੇਸ਼ਨ ਵਰਜੀਤ (ਐੱਸ ਐੱਸ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਘਰ-ਘਰ ਸਰਵੇ' ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਘਰ-ਘਰ ਸਰਵੇ' ਪੜਾਅ ਦਾ ਕੰਮ 3 ਅਗਸਤ 2026 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 16,49,946 ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 14,64,949 ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਗਣਨਾ ਵਾਰਡ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 1,84,997 ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਗਣਨਾ ਵਾਰਡ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 50,520 ਵੋਟਰ ਅੰਤਰ, 94,356 ਵੋਟਰ ਹੋਰ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ, 8961 ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਐਂਟਰੀਆਂ, 30157 ਐਂਬੇਡਡ ਜਾਂ ਅਨਟੈਸਟੇਬਲ ਵੋਟਰ ਅਤੇ 1003 ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ੇਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਫਟ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ

ਵਣ-ਮਹਾਂ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ

ਟਾਂਡਾ ਉਤਸਵ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਪੰਡਿਤ ਮਿਥਲੇਸ਼)- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਟਾਂਡਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਜੀ ਆਰ ਡੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕਾਲਜ ਟਾਂਡਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿਮਤੀ ਸੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸੁਨਹਾ

ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਣ ਮਹਾਂ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ। ਜੀ ਆਰ ਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਪਰਦੀਪ ਕੌਰ ਤੇ ਐਮ.ਡੀ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸਬਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਮੇਮੀ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਰਹਿਮਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਗੁਰਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਮੌਸ਼ੀਨਸਲ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਹਿਮਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਵੀਰ ਕੌਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਨਸੂਨ

ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ

ਸਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਪੰਜਾਬ ਨੰਬਰਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ (643) ਇਕਾਈ ਸਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ

ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਕਾਲੂ ਨੰਬਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰਾ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਤੀਰਥ ਪਹਿਲਵਾਨ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਹੱਬਲੀਪੁਰ, ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਮੰਡ, ਮੁਖੀਆਰ ਸਿੰਘ ਬਾਉਪੁਰ, ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੰਬ ਮਾਸਾ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਬਲਾਕ ਮਹਿਤਵਪੂਰਨ ਦਾ ਅਜਲਾਸ ਸੰਪੰਨ

ਨੁਰਮਹਿਲ (ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਾਲੀ)— ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਯੂਨੀਅਨ ਬਲਾਕ ਮਹਿਤਵਪੂਰਨ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਬੰਦ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਕਰਕੇ ਵਧ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਫੀਰਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਅਜਲਾਸ ਪਿੰਡ ਉਦੇਵਾਲ ਵਿਖੇ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਆਗੂ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਬੇਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਕ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ

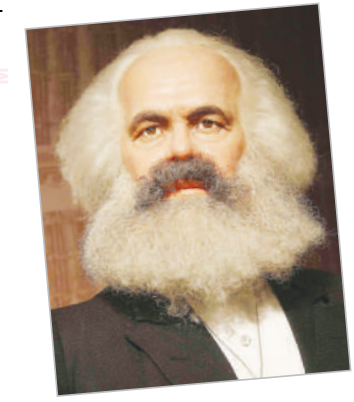
ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਚੰਦੇਲੀ ਦੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ ਤਸਵੀਰ : ਡਾ. ਟੀਸ਼ਾਕ ਕੁਮਾਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮੋਹਨਪੁਰ (ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਗੋਲ) 'ਮੇਰਾ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡਾਂ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਹ

ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਗੋਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਕ ਡਾ. ਟੀਸ਼ਾਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲੀਆ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਚੰਦੇਲੀ ਅੱਜ ਚੰਬੇਵਾਲ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 1.11 ਕ

ਇਦਰਾ ਕਾਲੋਨੀ, ਮੀਰਾਂ ਕੋਟ ਕਲਾਂ, ਜ਼ਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਪੰਜਾਬ - 143101 ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸਹਿਜਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਮੈਂ, ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ੁਧਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।
ਤੁੱਥਾਂ ਸ਼ਰਦੀ ਸੁਮਨ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਵਾਸੀ 97-98-
ਰਦਾ। ਨਿਊ ਗਰੀਨ ਵੀਲਡ, ਸਜੀਨਾ ਰੋਡ, ਨਵਦੀਪ ਸਿਟੀ
ਭਰੋਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ
ਸ਼ਰਦੀ ਸੁਮਨ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ਰਦੀ ਸੁਮਨ ਰਾਏ ਰੱਖ
ਲਿਆ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਤ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ
(ਆਖਰੀ ਸਵੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਾ ਐਤਵਾਰਤਾ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 9 ਅਗਸਤ 2026

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਅਟਕੀ ਹੈ ਹੋਰ ਥਾਂ ਕਿਤੇ,
ਜਾਣੀ ਹੈ ਹੋਰ ਥਾਂ।
ਸਿੱਟੀ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਪਿਆਸ ਦਾ,
ਪਾਣੀ ਹੈ ਹੋਰ ਥਾਂ।
ਵਸਤੂ ਸੁਣੀ ਜਿਹੜੀ ਦਿਸ਼ਾ,
ਓਧਰ ਨਹੀਂ ਗਏ,
ਛਾਣੀ ਹੈ ਆਪਾਂ ਖਾਕ,
ਪਰ ਛਾਣੀ ਹੈ ਹੋਰ ਥਾਂ।
- ਗੁਰਤੇਜ ਕੁਹਾਰਵਾਲਾ

ਹੱਸਲੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਿਮਸ ਦਾਈ

ਪਹਾੜ ਜਿੰਨੇ ਦੂਰੋਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਓਨੇ ਹੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਉਦੋਂ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਮਾਊਂਟਨੇਰਿਗ ਖੇਡ ਇੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਦਰਸ਼ਕ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਪਹਾੜਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸਮੇਂ ਲੜਾਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਸਲਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਆਖਰ 'ਚ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਮਾਣਦੇ ਹੋ, ਫਿਰ ਸਫ਼ਰ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਸਭ ਕਿੱਤੇ ਹਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਾੜਾਂ 'ਤੇ ਮੌਤ ਵੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮੱਥਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਨ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹਰ ਪਲ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਹੁੰਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਪਹਾੜ ਜਿੱਥੇ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੌਤ ਨਾਲ ਹਰ ਸਮੇਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਬ੍ਰਾਡ ਪੀਕ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਤੇ ਨੇਪਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਕਈ ਪਰਬਤਰੋਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਗੋਸ਼ 'ਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਿਮਤ, ਸ਼ਾਂਤ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਪਰਬਤਰੋਹਣ 'ਚ ਕਈ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਮਸ ਦਾਈ ਦੀ 1 ਅਗਸਤ, 2026 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਾਰਾਕੋਰਮ ਰੇਂਜ 'ਚ ਸਥਿਤ ਬ੍ਰਾਡ ਪੀਕ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਐਂਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨੇਪਾਲੀ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਪੁਰ ਬਹਾਦਰ ਗੁਰੰਗ ਯੁਕਤਾ, ਕਿਲੀ ਪੋਬਾ ਸ਼ੇਰਪਾ 'ਕਿੱਲੂ', ਨੀਮ ਸ਼ੇਰਪਾ ਅਤੇ ਨਵਾਂਗ ਬਿਦੂ ਸ਼ੇਰਪਾ ਨੇ ਵੀ ਬ੍ਰਾਡ ਪੀਕ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਓਮਾਨ ਦੀ ਨਾਧਿਰਾ ਅਹਿਮਦ ਅਬਦੁੱਲਾ ਅਲ ਹਾਰਬੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੋਹਲ ਸਖੀ, ਚੀਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਭੋਂਗ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮੈਲੋਰੀ ਗਾਇਜ਼ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਜ਼ਰੀਏ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਟੀਚੇ ਵੀ ਹਾਸਲ

ਕਮਲਜੀਤ ਥਾਬਲਕੇ

ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਗੱਲ ਸਾਬਕਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੈਨਿਕ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਜਾ ਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ 14 ਉੱਚੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਚਾਈ 8000 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪਰਬਤਰੋਹਣ ਜਗਤ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਜਾ ਦਾ ਜਨਮ 25 ਜੁਲਾਈ 1983 ਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਧੌਲਾਗਿਰੀ ਕੋਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਪਹਾੜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਯਾਗਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦਾਨਾ ਪਿੰਡ 'ਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਬਚਪਨ ਜ਼ਮੀਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਾਲੇ ਚਿਤਵਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਬੀਤਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਸਾਰੇ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਗੋਰਖਾ ਰੈਜੀਮੈਂਟ 'ਚ ਭਰਤੀ ਸਨ। ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਵੀ ਉਸੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ 16 ਸਾਲ ਤੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਗੋਰਖਾ ਰੈਜੀਮੈਂਟ 'ਚ ਫੌਜੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਹ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫੌਜ ਦੇ ਗੋਰਖਾ ਬ੍ਰਿਗੇਡ 'ਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਰਾਇਲ ਨੇਵੀ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਪੇਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ 'ਚ ਵੀ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਉਪਲੱਬਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਲਈ 2018 'ਚ 'ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਪਾਇਰ' (ਐੱਮ ਬੀ ਈ) ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਰਮਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਗੋਰਖਾ ਫੌਜੀ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸੂਚੀ ਪੁਰਜਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੇਟੀ ਹਿਮਾਨੀ ਹੈ।

ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਜਾ ਨੂੰ 'ਨਿਮਸ ਦਾਈ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ। 2018 'ਚ ਨਿਰਮਲ ਨੇ ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਰਜਾ ਦੇ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਬਣਨ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2012 'ਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ, ਜਦ ਉਹ ਐਵਰੈਸਟ ਬੇਸ ਕੈਂਪ ਦੀ ਟਰੇਕਿੰਗ 'ਤੇ ਨਿਕਲਿਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫੌਜ 'ਚ ਹੀ ਸੀ। ਬੇਸ ਕੈਂਪ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਐਵਰੈਸਟ ਚੋਟੀ ਫਤਿਹ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 2014 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ ਫਤਿਹ ਕਰ ਲਈ। ਬਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ 'ਤੇ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਬਣਨ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਐਵਰੈਸਟ, ਮਕਾਲੂ ਅਤੇ ਲਹੋਤਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 48 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਫਤਿਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੁਰਜਾ ਦਾ ਕੱਦ ਭਾਵੇਂ 5 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਉਚੇ ਤੋਂ ਉਚੇ ਪਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਜਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਕਈ ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਸਾਲ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ। ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪਰਬਤਰੋਹਣ ਜਗਤ 'ਚ 'ਨਿਮਸ ਦਾਈ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੁਰਜਾ 2019 'ਚ ਆਪਣੇ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਾਸੀਬਲ' ਨਾਂਅ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਧੁਨਿਕ ਪਰਬਤਰੋਹੀਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਸਤੀਆਂ 'ਚ ਇੱਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਾਸੀਬਲ' ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ 2019 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ 8000 ਮੀਟਰ (ਲਗਭਗ 26000 ਫੁੱਟ) ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 14 ਚੋਟੀਆਂ। ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ (8848 ਮੀਟਰ, ਚੀਨ/ਨੇਪਾਲ), ਕੇ-2 (8611 ਮੀਟਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ), ਕੇਚਨਜੇਂਗਾ (85,86 ਮੀਟਰ, ਨੇਪਾਲ/ਭਾਰਤ), ਲਹੋਤਸੇ (8516 ਮੀਟਰ, ਨੇਪਾਲ/ਚੀਨ), ਮਕਾਲੂ (8485 ਮੀਟਰ, ਨੇਪਾਲ/ਚੀਨ), ਚੋ ਓਯੂ (8188 ਮੀਟਰ, ਨੇਪਾਲ/ਚੀਨ), ਧੌਲਾਗਿਰੀ (8167 ਮੀਟਰ, ਨੇਪਾਲ), ਮਨਾਸਲੂ (8163 ਮੀਟਰ, ਨੇਪਾਲ), ਨੰਗਾ ਪਰਬਤ (8126 ਮੀਟਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ), ਐਨਾਪੂਰਨਾ (8091 ਮੀਟਰ, ਨੇਪਾਲ), ਗੋਸ਼ਤਰੂਮ-1 (8080 ਮੀਟਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ/ਚੀਨ), ਬ੍ਰਾਡ ਪੀਕ (8051 ਮੀਟਰ, ਗਿਲਗਿਤ ਬਾਲਿਸਤਾਨ), ਗੋਸ਼ਤਰੂਮ-1 (8035 ਮੀਟਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ/ਚੀਨ), ਸ਼ਿਸ਼ਾਪਾਂਗਮਾ (8027 ਮੀਟਰ, ਚੀਨ/ਤਿੱਬਤ) ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਫਤਿਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਉਹ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਇਸ ਉਪਲੱਬਧੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ '14 ਪੀਕਸ : ਨਥਿੰਗ ਇਸ ਇੰਪਾਸੀਬਲ' ਬਣੀ। ਇਸ 'ਚ ਉਸ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕੈਰੀਅਰ ਤੋਂ ਲੈ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਤੱਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ਦਸਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 1987 'ਚ ਪੌਲਿਸ਼ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਜੋਰਜੀ ਕੁਕਜਕਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸੀ। ਜੋਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 8 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨੀਲੇ ਸੋਧਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਵੇਸੇ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਦੇ ਹੀ ਟ੍ਰੈਂਟਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ 14

ਚੋਟੀਆਂ, ਜੋ 8000 ਮੀਟਰ ਉੱਚੀਆਂ ਹਨ, ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 23 ਜੁਲਾਈ 2023 ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਟੁੱਟਿਆ, ਜਦ ਨਾਰਵੇ ਦੀ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਅਨ ਹਰੀਲਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨੇਪਾਲੀ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਸਾਬੀ ਤੇਨਜੇਨ (ਲਾਮਾ) ਸ਼ੇਰਪਾ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ 92 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ 'ਤੇ ਫਤਿਹ ਪਾ ਲਈ।

ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ 10 ਨੇਪਾਲੀਆਂ ਨੇ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਰਦੀ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 28,251 ਉੱਚੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪਹਾੜ 'ਕੇ-2' ਜਿਸ 'ਤੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਨਾ ਵੀ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 21 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਫਤਿਹ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਕਈ ਰਿਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਰਜਾ ਲਗਾਤਾਰ ਨਵੇਂ ਰੇਮਾਂਚ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਤੋਂ ਹੋ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਵਰੈਸਟ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਮੈਂ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਬਣਿਆ।

'ਕੇ-2' 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਲਗਭਗ ਹਰ 6 ਪਰਬਤਰੋਹੀਆਂ 'ਚੋਂ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ 'ਚ 34 ਪਰਬਤਰੋਹੀਆਂ 'ਚੋਂ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕੇ-2' ਕਿੰਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਪਹਾੜ ਹੈ। ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪਹਾੜ ਹੈ ਅਤੇ 'ਕੇ-2' ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ 'ਕੇ-2' ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਕੇ-2' 'ਤੇ ਮੌਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਜਾ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਵਰੈਸਟ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਆਸਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਉਥੋਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ੇਰਪਾਓਂ ਨੂੰ

ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਐਵਰੈਸਟ 'ਤੇ ਸੋਲੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਵਰੈਸਟ ਨੂੰ ਨੇਪਾਲੀਆਂ ਨੇ ਸੋਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।' 'ਕੇ-2' ਗਿਲਗਿਤ-ਬਲਿਸਤਾਨ 'ਚ ਕਾਰਾਕੋਰਮ ਰੇਂਜ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪਰਬਤ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਪਹਾੜ ਹਨ। ਐਵਰੈਸਟ 9000 ਮੀਟਰ ਉੱਚਾ ਹੈ। 'ਕੇ-2' ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ 50 ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਹੀ ਚੜ੍ਹ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 2000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੁਰਜਾ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਪੁੰਜਸਾ ਜਾਂ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਾੜ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ, ਜਦ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 2019 ਨੂੰ ਐਨਾਪੂਰਨਾ ਚੋਟੀ ਉਤਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਭਿਆਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਇੱਕ ਮਲੇਸ਼ੀਆਈ ਪਰਬਤਰੋਹੀ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ, ਜੋ ਲਗਭਗ 40 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਮਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਚਨਜੇਂਗਾ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਹੋਰ ਪਰਬਤਰੋਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਅਭਿਆਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ 'ਚ ਲਿਖਿਆ, 'ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 8450 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਪਰਬਤਰੋਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਵਰਗਾ ਕਦਮ ਸੀ।' ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮਾਂ ਸੀ।' ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਸਹਿਣਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੈਣ 'ਚ ਹੀ ਬਤਾਇਆ। ਹਰ ਇੱਕ ਚੋਟੀ ਫਤਿਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਉਪਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਪਰਬਤਰੋਹਣ ਨੂੰ

ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਰਬਤਰੋਹਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ 'ਵਿਲੀਅਟ ਐਕਸਪਿਡ' ਨਾਂਅ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਚਾਈ ਵਾਲੇ ਪਰਬਤਰੋਹਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨੇਪਾਲੀ ਸ਼ੇਰਪਿਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪਰਬਤਰੋਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਐਂਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੇਵਲ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਰਪਾ ਦੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਜਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਪਰਬਤਰੋਹਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਡੂੰਘਾ ਸੋਗ ਹੈ। ਪੁਰਜਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਤੇ ਪਰਬਤਰੋਹਣ ਜਗਤ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਹੈ।

ਬ੍ਰਾਡ ਪੀਕ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਰਜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 2026 ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, 'The Mission Shifts, The Compass Holds, ਮਤਲਬ, 'ਮੰਜ਼ਲ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਦਿਸ਼ਾ ਉਹੀ ਹੈ।' ਨਿਮਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਗੋਸ਼ਤਰੂਮ-2 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ 8,000 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ 'ਚੋਂ ਬ੍ਰਾਡ ਪੀਕ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਚੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬਿਨਾਂ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਸੋਚ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰਫ਼

ਫਿਲਮ ‘ਸਤਲੁਜ’ : ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਕਿ ਅਸੁਹਿਰਦਤਾ

ਹਨੀ ਤ੍ਰੇਹਣ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਚਰਚਿਤ ਫਿਲਮ ‘ਸਤਲੁਜ’ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਾ ਕਿ੍ਹਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਅਦਾਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ ਨਿਦੇਅਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੰਮਲ ਰੋਕ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਤ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਉੱਪਰ ਇਕ ਸਿੱਧਾ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿਰੋਧੀ ਗ਼ਲਾਮੀ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਫਿਲਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ) ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਫਿਲਮ “ਸਤਲੁਜ” ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ “ਘੱਲੂਘਾਰਾ” ਅਤੇ ਫਿਰ “ਪੰਜਾਬ 95” ਵਰਗੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ, ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ 127 ਕੱਟ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਿਰਦਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਨਾਮ ਤੱਕ ਬਦਲਣ ਵਰਗੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਘਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਸਿਨਮਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾ ਦੇਣਾ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੀ ਸਨ। ਇਹ ਭੇਦ ਵੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀ 5 ਨਾਂਅ ਦੇ ਓ.ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ‘ਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ‘ਤੇ ਲਗਾਈ ਰੋਕ ਵੀ ਉਤਰੀ ਹੀ ਧੱਕੜ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਆਈ.ਬੀ. ਮਨਿਸਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀਅਤਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸਚਾਈ ਤੋਂ ਕਰਾਂ ਦੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਤਕਾਜ਼ਿਆਂ ‘ਤੇ ਪੂਰੀ ਉਤਰਨ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਫਿਲਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਥਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹਰ ਦਰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਜਿਹੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਫਿਲਮ ‘ਸਤਲੁਜ’ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਮ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਰਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਪਰ ਲੋੜ ਪੈਣ ‘ਤੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਛੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਨੀ ਤ੍ਰੇਹਣ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਬਣਾਈ ਫਿਲਮ (ਭੌਤਿਕ) ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਣ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪੁਲਸ ਤਬੱਦਦ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਅਣਡੋਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਤਬੱਦਦ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਝਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਏ ਬੀਰੋ ਕਿ ਉਹ 25000 ਸਨ ਜਾਂ 6500 ਜਾਂ 2500 ਸਨ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਰੂਪ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉੱਪਰ ਲੋਗੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵਾਜਬ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਬੱਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1948 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਸੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਨੌਕੋਬੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹਕੂਮਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੀ ਬਣਾਏ, ਬਲਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇਕ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਣਪਛਾਤੇ ਕਹਿ ਕੇ ਅੰਡ-ਅੰਡ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਕਾਬਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਹੀ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਮਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 1970-71 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹਕੂਾਤ ਹੇਠ ਵੀ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਲਮ “ਸਤਲੁਜ” ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਵੀ ਪੁਲਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਅਮਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਿਆ।

ਇਹ ਫਿਲਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੁਆਰਾ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਸ਼ਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਬਾਧੂਪ੍ਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਅਸਲ

ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆਂ ਇਹ ਫਿਲਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਵਜੋਂ ਸਫਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਫਿਲਮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(2)

ਫਿਲਮ ‘ਸਤਲੁਜ’ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਉਂਤਣ ਅਤੇ ਉਸਾਰਨ ਵੇਲੇ ਹਨੀ ਤ੍ਰੇਹਣ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜੁਗਤ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਜਾਂ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਨੂੰ ਘੜਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਅਦਿੱਖ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਤੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਇਕ ਅਫਸਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ

ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਅਫਸਰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਕਾਜ਼ਿਆਂ ‘ਤੇ ਪੂਰੀ ਉਤਰਨ ਵਾਲੀ ਤਫੜਤੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਿਚਲੇ ਇਸ ਰੋਲ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਸ਼ੁੱਗਾ ਹੀ ਚੁੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 1984 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੌਰਾਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕਪੁਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਤਲ ਅਦਾਲਤੀ ਸਨ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ ਅਦਾਲਤੀ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਛੱਡ ਕੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਕਿਉਂ ਜੁਆਇੰਨ ਕਰ ਲਈ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼ੁੱਗਾ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਬਣਾਉਣੀ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਿਖਤ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਐਨਾ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਾਜਸੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਥਾਵਾਚਕ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸੋਚ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜ਼ਿਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਮੌਨਸੂਨ

ਦਾਣੀ ਪੈਂਚਰਾਂ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਜੇ ਆਪਣਾ ਖੋਖਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੀਂਹ ਧਰਲ ਧਰਲ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਏਧਰ ਓਧਰ ਚਲਦਾ ਹੋਇਆ ਫ਼ੌਜੀ ਗੁਰਦੇਵ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਲੈ ਬਈ ਦਾਣੀ... ਅਸਲ ‘ਚ ਹੁਣ ਆਈ ਆ ਮੌਨਸੂਨ... ਦੇ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਮੀਂਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਬੱਦਲ ਦੇਖ ਲੈ ਕਿੰਨੇ ਕਾਲੇ ਆ। ਦਾਣੀ ਲਗਦਾ ਅੱਜ ਦਰੇ ਖੋਖਾ ਪਾਣੀ ਨੇ ਰੋੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਾ। ਹੁਣ ਹੜ੍ਹ ਈ ਆਉਂਗਾ...ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹੜ੍ਹ।”

ਦਾਣੀ ਹੱਸ ਪਿਆ, “ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਢਿੱਡ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ... ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਮੌਨਸੂਨ ਰੁੱਤ ਆਈ ਹੋਈ ਆ। ਦੇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ‘ਚ ਠਾਹ-ਠੁੱਹ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਆ... ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਰੈਲੀਆਂ, ਮੁਜ਼ਾਹਿਰਾ ਤੇ ਠਾਹ ਠਾਹ ਡਿੱਗਦੇ ਜਿਵੇਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਮੌਰਾ ‘ਤੇ ਗੜ੍ਹੇ ਠਾਹ ਠਾਹ ਡਿੱਗਦੇ ਹੋਣ... ਮੌਨਸੂਨ ‘ਚ ਡਾਡ਼੍ਹ ਤਾਂ ਟੁਪਸੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਈ ਆ... ਗਲਾਂ ‘ਚ ਕਾਲੇ ਸਾਡੇ ਭਾਂਡੇ ਨੇ ਪਤਾ ਲੋਕ ਹਰ ਮੁਜਾਰੇ ‘ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਟੁਪਸੀਆਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਆ।”

“ਉਏ ਮੁਥਾਏ ਤੂੰ ਕਮਲਾਏ ਏ... ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਸੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬ ਯੁਗੀਓਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਗਰੀ ਅਰਾ ਦਾ ਨਾਸ਼ਾਰ ਮਾਰਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ... ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਿੱਲ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਆ...ਸੱਤਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਖ਼ਤ ‘ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਹਿੱਕ ਠੋਕ ਠੋਕ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਅਸੀਂ ਆਹ ਕੀਤਾ... ਅਸੀਂ ਐਨੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪਾੜ੍ਹੇ ਲਾਏ... ਅਸੀਂ ਟੂਟ ਕੀਤੀ... ਅਸੀਂ ਪੁੰ ਪੁੰ ਕੀਤੀ... ਅਸੀਂ ਐਨੀ ਕਰੋੜ ਐਬੇ ਖਰਚਿਆਂ... ਭਾਈ ਉਨ੍ਹੀ ਨੇ ਦੱਸਣਾ ਹੁੰਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਨੀਂ ਲਾੱਖ ਦਰਜੇ ਰੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆਂ...” ਦਾਣੀ ਟੁੱਟੇ ਭਾਂਜੇ ਸਾਇਕਲਾਂ ‘ਤੇ ਤਰਪਾਲ ਪਾਉਣਾ ਬੋਲਿਆ।

ਡਲਿਵਰੀ ਮੈਨ ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਦਾਣੀ ਦੇ ਖੋਬੇ ਵਿੱਚ ਵੜਦਾ ਬੋਲਿਆ, “ਚਾਚਾ! ਰਾਜੇ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰ ‘ਸੰਤਰੀ’ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਆ...” ਆਪ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਕਾਂ ਕਾਂ ਕਹੀ ਜਾਣ... ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ... ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਲੈ ਗਾਰੂ ਗਾਂਧੀ ਪੂਰ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਗਾਂਡੀ ਘੁਮਾਈ ਜਾਂਦਾ। ਜੇ ਉਹਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿੰਦੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਪਾਤ੍ਰਿਆਂ ਦੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਵਾਲੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਨੱਠਾ ਭੱਜਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਾਤ੍ਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਆਉਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਭਾੜਿਆ ਵਰ੍ਹੀਆਂ... ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਤਾਂ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਨਾ...ਮਾਮਤਾ ਨੂੰ ਓਂ ਖੁੰਜੇ ਲਾ ‘ਤਾ... ਕੋਨ ‘ਚ ਪਾਇਆ ਨ੍ਹੀਂ ਰੜਕਦੀ... ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਏਹੀ ਹਾਲ ਆ... ਮਾਇਆਵਤੀ ਦਾ ਉਝ ਸੰਸਦ ‘ਚ ਭੰਗ ਪੈ ਗਿਆ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਵੱਡਲੀ ਬਸਾਈ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ

ਚਮਕੀਲਾ ਜੋੜੀ, ਵਾਲੇ-ਚੰਗੇ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ ਵੀ। ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੁਰੇ ਦੇ ਘਰ ਤੱਕ ਗਏ ਤੇ ਚੰਗੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤਲਵਾਰ ਮੈਂ ਕਲਗੀ ਪਰ ਦੀ ਆਂ, ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰੇ, ਸਾਥੋਂ ਬਾਬਾ ਖੋਹ ਤੇਰਾ ਨਨਕਾਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਅਮਰ ਗੀਤ ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਜੋੜੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਣੇ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲਾ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਾਇਕਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਭਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਹੀ ਉਸ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਦੇ ਦਿਨੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੀ ਪੀ ਕੇਸ਼ਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਪਿੜ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲਾ ਤੇ ਅਮਰਜੋਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਪਟੇ ‘ਤੇ ਲਿਖਵਾ ਲਿਆ ਸਮਝ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਮੂੰਹ ਓਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ। ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਬਾਜ

ਬੰਦ ਬੂਹੇ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੂਹੇ ਅੱਜ ਜਿਵੇਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਕੇ ਘੁਸ ਗਏ।ਕੁੱਝ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਛਿੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਗਿਆ। ਏਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਇਹ ਸਿਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੋਚਿਆ ਜਿਹੜੇ ਹੋਏ ਹੀ ਬੰਦ ਬੂਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਕਿਉਂ ਜਾਵੇ? ਪਰ ਇਹ ਹੋਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਵੱਸੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲ ਹੀ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ? ਉਮਰ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਦੇ ਦਰ ਖੜਕਾਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਅੱਗੇ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਹੁਨੇਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮਸਤ ਗਏ। ਚਾਨਣ ਵੰਡਣ ਵੇਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਦੇ ਤਾਕ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਹੀ ਜੀਬੀ ਕੱਢਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਫਿਰ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਲਾਇਬਨ ਵੀਹ ਸਾਲ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਦੇ ਤਾਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਬੇਕਾਰ ਜ਼ੋਰ ਲਾਈ ਗਿਆ। ਬੂਹੇ ਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕੇ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਪੇਚਾਂ ਨਾਲ ਕੱਸੇ ਸਨ। ਹਰ ਵਾਰ ਆਪ ਚੁਫਾਲ ਡਿੱਗਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਜਨੂੰਨ, ਇੱਕ ਪਾਗਲਪਨ ਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਕ ਕੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੈਠਣ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਪੁੱਤਾਧੜ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੀ ਗਏ ਤੇ ਅਲੱਦਾ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਮਹਿਕਦੇ ਬਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਝੁਲੇ ਝੁਟਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਹੁਨੇਰੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੂਹਿਆਂ ਵੱਲ ਚਾਨਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਚਾਨਣ ਹੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। 1987-89 ਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਨੇ ਬੰਦ ਬੂਹੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਜੋ 1995 ਤੱਕ ਆਉਂਦੇ ਹਫ਼ ਗਏ, ਬੂਹੇ ਫਿਰ ਬੰਦ ਦੇ ਬੰਦ। ਫਿਰ ਚਾਨਣਾਂ ਦਾ ਆਪਜੀ ਭੇੜ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ। ਚਾਨਣ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਬਾਲ ਕੇ ਤੁਰਾ ਪਏ, ਪਰ ਚਾਨਣਾਂ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਇੰ ਚਾਨਣਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਨਾ ਲਿਆ ਸਕੇ, ਚਾਨਣਾਂ ਦੀ ਖਹਿਬੜ-ਖਹਿਬੜਾਈ ਹੀ ਨਾ ਮੁੱਕੀ। ਆਸ਼ਾ-ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣਾਂ ਦੀ ਬੂੰਦ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਖਿੜਕ ਅੱਖਾਂ ਮੱਦੀ ਭੱਚ ਗੱਲ ਹਿਲਦੇ

ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਵੱਲੋਂ ‘ਫਾਂਸੀ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ’ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਨਵਜ਼ਰਨ ਕੌਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ‘ਫਾਂਸੀ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ’ ਪੁਸਤਕ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਧਾ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੀ ਚਰਚਿਤ ਪੁਸਤਕ ‘ਫਾਂਸੀ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ’ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 76 ਮਹਿਲਾ ਕੋਈਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਭੀਮ-ਕੋਰੋਗਾਓਂ ਕਬਿਤ ਸਾਜਿਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਫਸਾਈ ਗਈ ਲੇਖਕਾ ਨੂੰ ਯੋਰਵੜਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹਾ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਓਹਲਾ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਆਵਾਜ਼ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਗਿੱਝੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕੈਦਣਾਂ ਵਿਕ-ਦੂਜੀ ਦੀਆਂ ਗੂੰਤਾਂ ਗੂੰਦਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਅਹੁਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਹੈ।ਕਵੀ ਜੈਪਾਲ ਨੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਖਕਾ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਥਾਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯੋਰਵੜਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀ ਪੁਨਾ ਪੇਕਟ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਜੇਲ੍ਹ ਸਾਹਿਤ ਰੀਜਸਵੇਂਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਖਕਾ ਉਸ ਅਮੀਰਕਾ ਦੀ ਪੱਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤੀ ਵਸਨੀਕ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਬੀ ਕੈਦਣਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਡਾ. ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਖਕਾ ਵਿਕਸਤ ਮੁਲਕ ‘ਚ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਕਿਤਾਬ ਮਾਓਵਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੈ।ਪਰਿਸ਼ਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਅਧਿਐਨ ਹੈ।ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਆਤਮਾ

ਵਲੂੰਪਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਲੇਖਕਾ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।ਅਨੁਵਾਦਕ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੁਦਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਟਾਈਲਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਭਾਰਤੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹੇ’ ਛਪੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਰੁਨ ਵਰੋਹਾ ਦੀ ‘ਪਿੰਜਰੇ ਦੇ ਰੰਗ’ ਛਪੀ। ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਗੱਰਵ ਨੂੰ ਕੁਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਟੇਟ ਤੇ

ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।ਡਾ. ਨਵਜ਼ਰਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰੇ ਪਿੱਤਰਸੱਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਅੰਤਰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਜ਼ਾਦ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਬੇਦਸ਼ਾਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਡੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਮੈਡਮ ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।ਡਾ. ਨਵਜ਼ਰਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰੇ ਪਿੱਤਰਸੱਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਅੰਤਰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਜ਼ਾਦ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਬੇਦਸ਼ਾਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਡੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਮੈਡਮ ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ।ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਵਜੀਤ/ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਿੰਨੀ ਸਰਕਾਰੀਆ, ਡਾ. ਪ੍ਰਿਥਿਸ਼ ਅਵਸ਼ਥੀ, ਡਾ. ਸਤਪਾਲ ਸਹਿਗਲ, ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਜੈਸਵਾਲ, ਡਾ. ਸਵੈਰਾਜ ਸੇਧੂ, ਡਾ. ਰਾਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਅਰੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਹਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਹਾ, ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਸ਼ਬਦੀਸ਼, ਭਜਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਯਸ਼ਪਾਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ, ਮਹਨ ਲਾਲ ਰਾਹੀ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਡੱਲਾ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁੜੇਲ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ, ਗੁਲਮਨ ਸਿੰਘ, ਦਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਦਾਉ, ਪੰਕਜ, ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜਾਣਾ, ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੱਗਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿਸਰਨ ਕੌਰ, ਅਜੇ ਸਿੰਗਲਾ, ਰਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵਾ ਸਮੇਤ 40 ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨਾ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਪੁਸ਼ਪਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ’ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ

ਲੁਧਿਆਣਾ - ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਸੋਧੋਂ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਪੁਸ਼ਪਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ’ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਐਡਮਿੰਟਨ ਵੱਲੋਂ ਅਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਐਡਮਿੰਟਨ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਥਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਕਲਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਮਿਲਵੁੱਡ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਬੂਰੀਆ ਦੀ ਰਹਿਨਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਐਡਮਿੰਟਨ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਨੇ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕੇਮਾਂ ’ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਚਾਰ ਵਾਚਕ, ਅਭਿਨੈਕਾਰ, ਸੰਚਾਲਕ ਅਤੇ ਐਕਟਰ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼੍ਠਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਐਡਮਿੰਟਨ ਸਰਦਾਰ ਜਗਜ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਆਲਮੀ ਅਮਨ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਅੱਜ

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਇੰਡੀਅਨ ਡਾਕਟਰਜ਼ ਡਾਰ ਪੀਸ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 9 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਵੇਰ 10 ਵਜੇ “ਆਲਮੀ ਅਮਨ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ” ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਨ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਨਾਗਸਾਕੀ ’ਤੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ “ਆਲਮੀ ਜੰਗਾਂ, ਸਾਡੇ ਮਸਲੇ ਅਤੇ ਹੋਂਦ” ਵਿਸ਼ੇ ’ਤੇ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ’ਚ ਆਈ.ਡੀ.ਪੀ.ਡੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਅਰੁਣ ਮਿੱਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਨਾਲ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਧੀਆਂ ਹਨ। ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਹਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਲਈ ਅਤਿ-ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਜਨਰਲ

ਬੰਦ ਬੂਹੇ-ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੂਹੇ

ਡਿਗੂੰ-ਡਿਗੂੰ ਕਰਦੇ ਉਦਾਸ ਖੜ੍ਹੇ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ।

ਅਤੀਤ ਮੇਰਾ ਮੋਢਾ ਬਪਥਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗਿੱਚੀ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਭੇਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ-‘ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੀ ਹਯਾਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਤੂੰ ਵਕਤ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਹੈ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਟ ਰੋੜ੍ਹੇ ਤੇ ਅੱਖੜਦਾ ਹੈ ਹੀ। ਤੂੰ ਜਦ ਵੀ ਅੱਖੜਿਆ, ਉੱਠ ਕੇ ਫਿਰ ਸ਼ਬੂਤੇ ਕਦਮ ਹੀ ਤੁਰਿਆ ਹੈ। ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕਿੱਨਾ ਵੀ ਯਤਨ ਕੀਤਾ, ਤੂੰ ਹੁਰਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਅੱਗੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਤੁਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੈਰ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਪਰ ਤੂੰ ਪੂਰੇ ਜਬੂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਕਰ।’

ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਉਘੇੜ ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਅੰਬਰ ਉੱਪਰ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੇ ਜੁਗਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੁਗਨੂੰਆਂ ਨਾਲ ਅੱਖ ਮਿਲੀ, ਉਹ ਹੋਰ ਚਮਕ ਉੱਠੇ। ਵਕਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਗੱਸ਼ਾ ਕੀਤਾ-‘ਦੇਖ ਇਹ ਤੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਗਲੀ ਫੜ ਕੇ ਤੂੰ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਆਇਆ ਹੈ। ਤਾਹਿਆਂ ਦੇ ਝੁਰਮਣ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦਾ ਨਜ਼ਰੀ ਪਿਆ-ਸੰਘਰਸ਼। ਵਾਹ! ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬੂਹੇ ਦੀ ਚਾਬੀ।’

ਮੈਂ ਵਕਤ ਅੱਗੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ ਤੇ ਵਕਤ ਦੇ ਰੂਬੂਹੇ ਹੋ ਕੇ ਇਕਬਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਕੁੱਝ ਖ਼ਾਸ ਸਮਿਆਂ ’ਤੇ ਪਾਗਲਪਨ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬਾਂਦਰ ਦੀ ਪੁਛ ਨੂੰ ਬਹੁ ਲਾ ਦੇਵੇ, ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਸਰਜ਼ਿਸ਼

ਆਖ਼ਰੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੁਛ ਚੁੱਕੀ ਫ਼ਿਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਰਹਿਮਣਵਾਦੀ ਪਹਾੜ ਨਾਲ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੱਥਾ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਸਿੱਦਕ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ। ਫਿਰ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਕਰੀਬਨ ਵੀਹ ਸਾਲ ਬੰਦ ਬੂਹਿਆਂ ਅੱਗੇ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਉਣ ਦੇ ਝੱਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਰਿਹਾ। ਗੁਆਇਆ ਹੀ ਗੁਆਇਆ ਹਾਸਲ ਕੱਖ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਆਹ ਛੇ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਘਦੇ ਅੰਗਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਅੰਗਿਆਰਾਂ ਨੇ ਤਲ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਖਿਲੌਨਾ

ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਸਬਾ ਸਾਹਾ ‘ਚ ਵਸੀ ਬਸਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਜਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ‘ਚ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਮਕਾਨ ‘ਚ ਸੋਹਨ ਆਪਣੀ ਇਕਲੌਤੀ ਧੀ ਆਪਣਾ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੋਹਨ ਰੱਜੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਸਿਮੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਕਰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਛੋਟੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੱਪੜਾ ਵੇਚਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਨਾਹਨ ਦੀ ਇਕ ਰਹਮਸ਼ਾਲਾ ‘ਚ ਰੁਕਦਾ ਸੀ। ਹਫ਼ਤੇ, ਦਸ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਘਰ ਆ, ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਘਰ ਰਹਿੰਦਾ ਫਿਰ ਅੰਬਾਲਾ ਤੋਂ ਕੱਪੜਾ ਖਰੀਦ ਕੇ ਵਾਪਸ ਫੇਰੀ ਲਾਉਣ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਅੱਠ-ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘਰ ਹੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇਵੀ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੋਹਣਾ ਅੰਬਾਲਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕਢਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇਵੀ ਬਚ ਨਾ ਸਕੀ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਕੀ ਦਮ ਤੜ ਗਈ। ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੁੰਜੀ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ‘ਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਦਮੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਨਿਤਾ ਆਪਣੇ ਕਸਬੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਜ਼ਨਾਨਾ ਸੂਟ ਸਿਉਣ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕਰਦੀ, ਸੁਨਿਤਾ ਤੋਂ ਸਿਲਾਈ ਲਈ ਸਲਵਾਰਾਂ ਲੈ ਆਉਂਦੀ। ਇਕ ਸਲਵਾਰ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਮਿਲਦੇ । ਉਹ ਅੱਖੋ-ਸੱਖੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਲਵਾਰਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਤੇ ਤੇਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੇ ਆਉਂਦੀ, ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਲਵਾਰਾਂ ਲੈ ਆਉਂਦੀ। ਕਦੀ-ਕਦਾਈਂ ਮਜਰੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਟ ਸਿਉਣ ਲਈ ਦੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਬੰਰ ਘਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਸੋਹਨ ਦੀ ਦਵਾਈ ਜੋਗਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਸੀ।

ਸੁਨਿਤਾ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਰੋਹਿਤ ਨਾਅ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਨਿਤਾ ਜਦ ਵੀ ਕੱਪੜੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੈਣ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਨਿਤਾ ਚੋਰ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ, ਆਨਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਚੋਰੀ ਕਈ ਵਾਰ ਫੜੀ ਸੀ। ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਆਨਿਤਾ ਦਾ ਸਾਦਾਪਨ ਤੇ ਕਣਕਹਿਨਾਨੀ ਰੰਗ, ਝੀਲ ਵਰਗੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਖਿੱਚਦੀਆਂ ਸਨ।

ਆਨਿਤਾ ਅੱਜ ਕੱਪੜੇ ਦੇਣ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਆਈ ਤਾਂ ਸੁਨਿਤਾ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਨਾ ਵੇਖ ਆਨਿਤਾ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਅੱਟੀ ਹੋ ਨਹੀਂ, ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਨੇ?” ਰੋਹਿਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ, “ਜੀ ਉਹਨਾ ਦੇ ਘਰ ਮਹਿਮਾਨ ਆਏ ਹੋਏ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ ਮਲਦੀ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਕੱਪੜੇ ਫੜਾ ਜਾਓ”। ਆਨਿਤਾ ਨੇ ਸਲਵਾਰਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਰੋਹਿਤ ਨੇ ਸੌ ਰੁਪਏ ਫੜਾਉਂਦੇ ਕਿਹਾ, “ਆ ਲੋ ਅੱਟੀ ਪੈਸੇ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਫੜਾ ਜਾਏ ਸਨ।” ਆਨਿਤਾ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਫੜ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਰੋਹਿਤ ਫਿਰ ਬੋਲਿਆ, “ਰੁਕ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ।” ਆਨਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵੱਲ ਤੱਕਦੀ ਬੋਲੀ, “ਕਰੋ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ?” ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹਲ ਨਾ ਸੁੱਝਿਆ, ਪਰ ਬੋਲਿਆ, “ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ?” ਆਨਿਤਾ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਬੋਲੀ, “ਠੀਕ ਨੇ ਹੁਣ, ਬਸ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ, ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ ?” ਰੋਹਿਤ ਤੋਂ ਬਸ ਏਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਰੋਇਆ, “ਨਹੀਂ ਬਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜਾਓ ਤੁਸੀਂ।”

ਆਨਿਤਾ ਘਰ ਆ ਕੇ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਰੋਹਿਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗੀ, “ਮਨ ‘ਚ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਹੋ ਕਹਿਣ

ਨੂੰ ਸੱਜਣਾ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਟੀਸੀ ਦਾ ਬੋਰ ਤੋੜਨ ਵਾਂਗ ਹੈ।” ਉਸ ਨੇ ਬਾਲੀ ‘ਚ ਰੋਟੀ ਪਾ ਸੋਹਨ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਨੂੰ ਫੜਾਈ ਤੇ ਆਪ ਵੀ ਖਾ ਕੇ ਫਿਰ ਇਕ ਸੂਟ ਦੀ ਤਿਰਪੀਈ ਕਰਨ ਲਗਿ ਪਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਸੋਹਨ ਮੱਸੇ ‘ਤੇ ਬੈਠਾ ਬੋਲਿਆ, “ਧੀਏ ਹੁਣ ਆਰਾਮ ਕਰ ਲੈ ਸਵੇਰੇ ਕਰ ਲਈਂ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾ ਗਵਾ ਲਈਂ।” “ਬਾਪੂ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਪੈ ਜਾਓ ਬਸ ਆ ਮਾਲਾ ਅੱਟੀ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਦੀ ਤਿਰਪਾਈ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਰਕੇ ਸੌ ਜਾਵਾਂਗੀ, ਉਹਨਾ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਗਿੜਤੋਂਦਾਗੀ ‘ਚ ਜਾਣਾ ਹੈ।” ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਨਿਤਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਧਰ ਮੰਜੀ ‘ਤੇ ਲੰਮਾ ਪਿਆ ਸੋਹਨ ਚਿੰਤਾ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ, “ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀਆਂ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਬਣੂ? ਕੋਈ ਗਿੜਤੋਂਦਾਰ ਵੀ ਕਦੀ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਇਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਮਾਮੇ ਵੀ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਪਿਆ, ਮੈਂ ਆਪ ਵੀ ਤਾਂ ਕਿਧਰੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਕ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਹਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਨਾਹਿਆਣਗੜ੍ਹ ਇਸ ਦੀ ਮਾਸੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਉਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਦੱਸ ਪਏ।”

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜੀ ‘ਤੇ ਪਈ ਆਨਿਤਾ ਦੇ ਮਨ ‘ਚ ਰੋਹਿਤ ਵਾਲੀ ਖਿੱਚ ਵਧਣ ਲੱਗੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਆਨਿਤਾ ਰੋਜ਼ ਵਾਂਗ ਸੁਨਿਤਾ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਗਈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਹਿਤ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲੈ ਕੇ ਹੌਸਲਾ ਕਰ ਸੁਨਿਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਅੱਟੀ ਅੱਜ ਰੋਹਿਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਕੀ ਗੱਲ?” ਸੁਨਿਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਂਦੇ ਕਿਹਾ, “ਉਸ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਦਾ ਬੁਖਾਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰ ਰਿਹਾ ਏ-ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦਿਖਾਉਣਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਭਰਤੀ ਕਰ ਲਿਆ ਉਸ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ।” ਆਨਿਤਾ “ਅੱਛਾ ਜੀ” ਕਹਿ ਕੇ ਬੋਬਲ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਈ। ਰੋਹਿਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਤੇ ਦਿਮਾਗ ‘ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਟ ਵੱਜੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭਾਰੇ ਹਥੜੇ ਦੇ ਇਕ ਵਾਰ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁੱਝ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ । ਉਹ ਘਰ ਆ ਮੰਜੀ ‘ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੰਮੀ ਪਈ, ਜਿਵੇਂ ਜਿੰਦਾ ਲਾਸ਼ ਹੋ ।

ਅਗਲੇ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹੋਈ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪਰ ਅੱਜ ਉਹ ਹੌਸਲਾ ਕਰ ਸੁਨਿਤਾ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਰੋਹਿਤ ਫਿਰ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਇਕੱਲਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਆਨਿਤਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਅੱਟੀ” ਅੱਗੋਂ ਰੋਹਿਤ ਬੋਲਿਆ, “ਉਹ ਅੰਬਾਲਾ ਗਏ ਹਨ ਸਾਮਾਨ ਲੈਣ ਲਈ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸੇ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਫੜਾ ਗਏ ਹਨ। ਆਨਿਤਾ ਕੱਪੜੇ ਵੱਡ ਬਿਨਾਂ ਰੋਹਿਤ ਵੱਲ ਵੇਖੇ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਰੋਹਿਤ ਫਿਰ ਬੋਲਿਆ, “ਰੁਕੋ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ।” “ਦੇਖ ਰੋਹਿਤ ਤੂੰ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਭ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰ ਗੱਲ ਸੁਣ ਮੇਰੀ ਤੂੰ ਉਹਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗਾ ਹੋ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਖਿਲੋਨੇ ਤੋਂ ਮਨ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ

ਨਾਸਤਿਕਤਾ

ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਧ ਯੋਨੋ, ਪੂਰਬ-ਮਿਆਂਸਾ ਲੰਕਾਇਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਇ-ਵੇਸ਼ਿਸ਼ਕਾ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਸਤਿਕਤਾ ਵੱਲ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚੋਂ ਬੜੇ ਜਲੋਬਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕੋੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਹੋੜ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਚੇਤਨ ਤਰੀਕੇ

ਨਾਲ ਸਭਾ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜੀਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮਿਲਗਏਂ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਦੀਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਧਕੇਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ

ਬੇਹੱਦ ਫਿਕਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਬਦਲ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਜਿਸ ਵੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹੀ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ ਤੇ ਜਿਸ ਅਦਿਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਰ ਉਹ ਧਰਮ ਉਸਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਅਸਲੀ ਹੁ, ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਭ ਨਕਲੀ। ਬਚਪਨ ਦੀ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਰ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ‘ਤੇ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਾ ਕੋਈ ਖੁਦ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿੱਤੂ-ਪੁੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਹੀ ਸੂਝ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਰਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ‘ਸਤਲੁਜ’ : ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਕਿ ਅਸੁਹਿਰਦਤਾ...

1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕੀਲ ਪਾਰਟੀ ਆਲੀਸ਼ਾ ਦਲ ਲਈ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੂ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੀ ਫਿਰਕੂ ਰਾਜਸੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਬਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਨੀਤੀਗਤ ਅਮਲ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰਵਚਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਇਥੋਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਰਾਜਸੀ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸੋਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ‘ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ’ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਅਮਲ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ 1980 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਮਦਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ 1980 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਜ਼ਦਾ ਮਹੌਲ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੂ ਖ਼ਾਲਸਾਨੀਸ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉੱਭਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਭੈਅ ਦੇ ਮਹੌਲ ਦਾ ਪਸਾਰ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਇਕ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰਪੂਰ ਵਿਜ਼ਾਅ ਵੈਲਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਮਿਸਾਲ 1982 ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਖ਼ੋਜਾਂ ਅਤੇ ਭੇਦ ਰਾਹੀਂ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੇਹੁਮਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਲੈਂਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਖੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਖ਼ਾਲਸਾਨੀਸ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਜ਼ਖੀਰੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲਚਾਪਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਸਣਯੋਗ ਰੁਕਾਵਟ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਵਿਹਾਰਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਹਕੂਮਤੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾਤਾਨਕੀ ਪੁਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਸੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਉਧੇਰੇਸ਼ਨ ਬਲੁ ਸਟਾਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਵੋਂਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਧੱਕਿਆਂ ਦੀ

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ/ਇਤਿਆਦ

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲੋਨੇ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੀ ਜਿਦ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਤੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਖਿਲੋਨਾ ਘਰ ‘ਚ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰ, ਮੇਰਾ ਨਾਨੀ, ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਬਹੀਂ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਖਿਲੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।” ਕਹਿ ਕੇ ਆਨਿਤਾ ਘਰ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਈ ।

- ਗੁਰਨਾਮ ਵਾਧਾ

ਸੋਚੀਂ ਪਿਆ ਗੁਰਦਾਸ

‘ਤਾਰੀ ਉਏ ਤਾਰੀ’ ਉੱਚੀਆਂ ਹਾਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੂਹੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਾ ਖੜਾਕ ਸੁਣਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਦਾਸ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲਿਆ। ‘ਜੀ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ, ਕਿਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ’ ਆਖਦੇ, ਉਸ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲੀਆ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ

ਕੇਵਲ ਮਾਰਕਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ

ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ

ਉਜੱਡ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣਾ, ‘ਮਾਰਕਸ ਜਾਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋ ਗਿਆ’, ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਕੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ‘ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਮਰ ਮੁੱਕ ਗਿਆ’ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ‘ਖੁਰ੍ਹੇ ਵਿਰੋਧੀ’ (ਵਿਚਾਰਵਾਦੀ) ਮੁੜ-ਮੁੜ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਨਾਂਅ ਹੈ। ਸੱਚ ਕਦੇ ਮਰਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾ, ਨਵੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਫਰੋਲਦਾ, ਸਦਾ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਇਹ ‘ਸੋਚ ਦੀ ਸਿਖਰ’ (ਦਰਸ਼ਨ) ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਹਕੀਕਤ (ਹੋਂਦ ਦੀ ਗਤੀ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਗਤੀ-ਰੂਪ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ (ਖੋਜਣਾ) ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ। ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਢ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣਾ, ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ, ‘ਮਹਾਨ-ਮਨੁੱਖ’ ਦੇ ਰੁਖ਼ਥੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ‘ਮਹਾਨ-ਮਨੁੱਖਾਂ’ ਦੀ ਇਕ ਲੜੀ ਲੜੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨਾਂ ‘ਤੇ ਛਾਈ ਧੁੰਦ-ਗੁਬਾਰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ, ਰਾਹ ਦਰਸਾਇਆ, ਰੋਸ਼ਨਾਇਆ ਹੈ। ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਏਸੇ ਲੜੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ-ਪੈਦਾਵਾਰ ਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਢੰਗ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ; ਉਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਹੋਣ, ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਖੋਜ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ, ਉੱਚੇਰੇ-ਸਮਾਜ, ‘ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਸਮਾਜ’ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ (ਭਵਿੱਖੀ ਰੂਪ) ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ;

‘ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ।’

‘ਅਧਿਅਨ ਰਹਿਤ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ’ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ‘ਸੱਚ’ ‘ਤੇ

ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਗਿਆਨੀ ਜ਼ਿੰਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਗਿਆਨੀ ਹੱਠੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ‘ਜ਼ਿੰਦੀ’- ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦਾ ਬਹੁਤ (ਬਦਨਾਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੱਕ) ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਹ ਦਰਸ਼ਨ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰ ਛੱਡਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਦਰਸ਼ਨ ; ‘ਵਿਚਾਰਵਾਦ’ ਬਨਾਮ ‘ਪਦਾਰਥਵਾਦ’ ‘ਤੇ ਜ਼ਿੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ‘ਪਦਾਰਥਵਾਦ-ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ’ ਅਤੇ ‘ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਵਿਰੋਧਵਿਕਾਸੀ’ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਉਹ ਫਲਸਫੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਦੀ ਥਾਂ, ਵਿਉਂਤਬਾਖਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਰਾਹੀਂ

ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ (ਮੁੜ-ਮੁੜ ਉਹੀ) ਅਮਲ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਧਾਂਤ ਲੰਭਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਅਮਲ ਦਾ ਦਵੰਦਵਾਦੀ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ, ਅਗਵਾਈ ਲੈਣ/ਕਰਨ ਵਿਚ ਉੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਥਨ :

‘ਸਿਧਾਂਤ ਬਗੈਰ ਅਮਲ ਐਨ੍ਹਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਬਗੈਰ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਾਰਜ (ਭੂਲਾ) ਹੈ’ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

ਬਸ; ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ-‘ਜਿੰਤ ਲੜਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ’ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।ਇਸ ਸੋਚ, ਅਮਲ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ‘ਪਦਾਰਥਵਾਦ-ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ’ (ਵਿਉਂਤਬਾਖਵਾਦ) ਵਿਚ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਮਾਰਕਸਵਾਦ (ਪਦਾਰਥਵਾਦ-ਦਵੰਦਵਾਦੀ) ਵਿਚ।ਉਹ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਲੱਭਤ ;

‘ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੁਕਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੈ।’

ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਢ ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ।

ਜੇ ਉਹ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਨੂੰ ਦਵੰਦਵਾਦ ਨਾਲ ਨਾ ਸਮੋਲਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ‘ਪਦਾਰਥਵਾਦ-ਦਵੰਦਵਾਦੀ’ ਮੱਤ ਸਿਰਜ ਨਾ ਪਾਉਂਦਾ।ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਬਦਲਾਓ ਦਾ ਮੱਤ (doctrine) ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਣਾ ਸੀ।ਉਸ ਦੇ ਮੱਤ ਦੀ ਪਸ਼ਟੀ (ਸਹੀ) ਹੋਣ ‘ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਤ ਉਤੇ ‘ਮਾਰਕਸੀ ਸਿਧਾਂਤ’ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਫਲਸਫੇ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਦੇਣ; ‘ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਏਕਤਾ’ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਢ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਦਵੰਦਵਾਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ‘ਪਦਾਰਥ, ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।’

ਇਹ ਹੈ ‘ਪਦਾਰਥਵਾਦ-ਵਿਰੋਧਵਿਕਾਸੀ’ ਧਾਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ‘ਪਦਾਰਥ, ਚੇਤਨਾ ਸਿਰਜਕ ਹੈ’ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ, ਚੇਤਨਾ ਉਸ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ, ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਭਾਵ ਪਦਾਰਥਵਾਦ-ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ (ਚੱਕਰੀ ਗੋੜ ਦੀ ਹਰਕਤ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਸੀ।ਇਹ ਫਲਸਫੇ ਵਿਚ ਵਿਉਂਤਬਾਖ ਤੱਕ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਮਾਰਕਸ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।ਜਿਸ ਫਲਸਫੇ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਦੇਣ ਦੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ।

ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦਵੰਦਵਾਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਜਿੰਦ ਮੱਤ (dogma) ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਲੱਚਕਦਾਰ, ਸੰਜੀਵ ਰਾਹ ਦਸ਼ੋਰਾ (Living guide to action) ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ।ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਰਕਸ ਨੇ; ‘ਇਸ (‘ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਵਿਰੋਧਵਿਕਾਸੀ’) ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।’

ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੱਭਤਾਂ (ਪਦਾਰਥਕ-ਗਤੀ ਦੇ ਹਰ ਅਗਲੇਰੇ ਰੂਪ ਦੀ ਲੱਭਤ) ਫਲਸਫੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਸੂਚੇਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੱਭਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਬੁਰਜੂਆ ਥੋਪਕਦਾਰ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਝੱਟ ਹਥਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਪਦਾਰਥਵਾਦ-ਦਵੰਦਵਾਦੀ ਦੀ ਥਾਂ, ਇਕਾਇਦਗੀ-

ਮੱਤ (Singularity-doctrine) ਦੇ ਪੇਂਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਧੁੰਮਾਂਧਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੱਭਤ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸੁਮੇਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਚਾ ਵਿਖਿਆਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ, ਕੇਵਲ ਬੁਰਜੂਆ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਲਈ ਘੜੇ ਅਦਰਸ਼ਵਾਦੀ (Idealistic) ਮੱਤ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਮਹਾਂ ਧਮਾਕਾ (Big Bang) ਅਤੇ ਸੋਪੀਅਨਜ਼ (Sapiens’), ਗੈਰ ਦਵੰਦਵਾਦੀ, ਇਕਾਇਦਗੀ (Singularity) ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਮੱਤ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ-ਸੰਚਾਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਦੀ ਸਮਝ ਬਗੈਰ, ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਸਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਦਲਾਓ ਦਾ ਮਾਰਗ ਤਲਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ

ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰਾਵਲ ਦਸਤੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਅਟੱਲ ਹੈ।

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ‘ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ’ ਹੋਣ ਲਈ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਹੋਣਾ ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ।ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ‘ਫਲਸਫੇ ਬਗੈਰ ਸਰ ਸਕਦਾ ਹੈ’ ਜਾਣੇ ਉਹ ਜਿੰਨੇ ਬੋਹੂਦਾ ਹਨ।

ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਲੱਭਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਆਰਥਿਕਤਾ ‘ਤੇ ਢੁਕਾਇਆ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਵਿਖਿਆਣ ਬਣ ਗਿਆ।ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਕਾਢ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ।ਉਸ ਦੀ ਲੱਭਤ ‘ਮੁੱਲ ਦਾ ਕਿਰਤ-ਸਿਧਾਂਤ’ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਜੇ ‘ਵਾਧੂ-ਮੁੱਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ’ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ

ਨਾਲ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ, ਉੱਚੇਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ; ‘ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਸਮਾਜ’ ਦਾ ਖਾਕਾ ਉੱਥਰ ਆਇਆ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਐਤਵਾਰਤਾ ‘ਚ)

ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਤੇ ਬਾਬਾ ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ

ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ‘ਕਿਰਤੀ’ ਅਖ਼ਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ 1926 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਮਈ 1896 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਕਰ ਲਾਗੇ ਨਕੋਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਉਰਦੂ ਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਪਾਦਰੀ ਦੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਸੰਨ 1915 ਵਿੱਚ ਆਪ ਕੰਮ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਅੰਦਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਇਮਪੀਰੀਅਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਥੇ ਆਪ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੇ ਆਪ ਦੇ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕੋਲੋਂ ਆਪ ਨੂੰ ‘ਗ਼ਦਰ’ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗਾ-ਲਪੇਟ ਸਿੱਧੇ ਸਾਵ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬ

ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ

ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਪ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਪੋਰਟਰੀ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਮਪੀਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਕੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਇਮਪੀਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦੇ ਘਰ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਰੀਚਰਡ ਅਤੇ ਰੂਡੀ ਨੇ। ਆਪ ਨੇ ਪਟੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਾਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ Amelia ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੋਰੀ ਅਤੇ ਫਰੈਡੀ ਨੇ। ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਜੁਲਾਈ 1892 ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਘਰ ਪਿੰਡ ਚੀਮਾ ਕਲਾਂ ਤਹਿਸੀਲ ਨੂਰਮਹਿਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਸਨ। ਵੱਡਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਆਪ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 1908 ਵਿੱਚ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਲੋਕਾਰ ਹੋਏ। ਅਮੀਰੀਕਾ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਕੜਾਂ ਵੱਲਦੇ ਹੋਏ 1910 ਵਿੱਚ ਮੈਕਸੀਕੋ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਆਪ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਦਾ ਸਟਾਕਟਨ ਦੇ ਲਾਗੇ ਭਾਈਦਾ ਦੇ ਡੇਰੇ ਜਾਣਾ-ਆਉਣਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਸੰਨ 1912 ਦੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਰੇਹੀਏ ਵਿੱਚ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲੁਕਾਰ ਬਣ ਗਏ, ਅਗਾਂਹ ਚੱਲ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸੰਨ 1914 ਵਿੱਚ 14 ਤੋਂ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਟਾਕਟਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਲਾਲਚਰੋਸ ਹੋਈ। ਬੜੇ ਗਰਮ-ਗਰਮ ਲੋਕਾਰ ਹੋਏ। ਉਸ ਦਿਨ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸੁਰੂ ਖਾਧੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਵਾਂਗਾ। ਸੰਨ 1914 ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਦੌਸ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੌਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਅਕਤੂਬਰ 1916 ਨੂੰ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪੁਲੇਤਾ ਦੁਬਾਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਕੰਪੀ ਦਾ ਸੰਘਿਅਤ ਦੇ ਰੈੱਡ ਕੁਆਰਟਰ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਦੀ ਗਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਗਸਤ 1917 ਨੂੰ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਲਾਗੇ ਆ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 2 ਅਕਤੂਬਰ 1919 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 23 ਸਤੰਬਰ 1922 ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਰੂਸ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੈ ਕੇ ਦੋਨੋਂ ਗ਼ਦਰੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਾਬੁਲ ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਇੱਥੇ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਰਹੇ ਗਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ‘ਕਿਰਤੀ’ ਨਾਂਅ ਦਾ ਮਾਹਵਾਰੀ ਰਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਨੇ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਉਰਧਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਚਿਰ ਕਾਬੁਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਜਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਅੰਦਰ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲਾਇਲਾਜ ਬਿਮਾਰੀ ਤਪਾਇਕ ਨਾਲ ਗਰੇਜ਼ੇ ਹੋਏ ਹੋ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ੁਲਮ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੰਡਿਕਾਡ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ